

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5906200762
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:5906200762.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Márie Podhorovej, v právnej veci žalobcov: v 1. rade: B.. O. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. C., Q. A. č. XXXX/XX, v 2. rade: M.. A. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom J. X, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom 026 01 Dolný Kubín, Radlinského 1727/49, proti žalovaným: v 1. rade: B. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. č. XX, v 2. rade: Z. K., rodená Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. č. XX, v 3. rade: M.. T. F., spol. s r.o., so sídlom XXX XX V. C., Q. A. XXXX, IČO: XXX XXX XX., zastúpená splnomocneným zástupcom M.. B. F., narodeným XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. C., M. XXXX/XX, v 4. rade: M.. B. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. č. XX, v 5. rade: M.. A. K., narodená XX.XX.XXXX, XXX XX C. č. XX, žalovaní v 2., 4. a 5. rade zastúpení splnomocneným zástupcom - žalovaným v 1. rade, o určenie práva vydržaním a zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k 4C/33/2006-1017 zo dňa 17.03.2016 a o návrhu žalobcov v 1. a 2. rade na prerušenie konania, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd konanie o návrhu žalobcov v 1. a 2. rade na prerušenie konania zo dňa 30. 01. 2019 z a s t a v u j e .

II. Čiastočný rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 4C/33/2006-1017 zo dňa 17.03.2016, ktorým súd určil, že v prospech vlastníkov parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XXXX m², parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XX m², parcely č. CKN XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C., na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a stavby garáže bez súpisného čísla, postavené na parcele č. CKN XXX/X, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C., na Okresnom úrade V. C., odbor katastrálny, existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C., na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C., na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny a parcely č. CKN XXX/X ostatné plochy o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C., na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, na žalovaných a vyznačených červenými bodkočiarkami na geometrickom pláne vyhotovenom T.. O. C., znalcom z odboru geodézie a kartografie dňa 18.08.2009 pod č. 4C-391-33/2006, úradne overenom Správou katastra Dolný Kubín dňa 26.08.2009, ktorý je súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie, a to pešo, príručnými vozíčkmi, detskými kočíkmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami m e n í tak, že žalobu v tejto časti z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým čiastočným rozsudkom určil, že v prospech vlastníkov parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XXXX m², parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XX m², parcely č. CKN XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a stavby garáže bez súpisného čísla, postavenej na parcele č. CKN XXX/X, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny a parcely č. CKN XXX/X ostatné plochy o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, na žalovaných a vyznačených červenými bodkočiarkami na geometrickom pláne vyhotovenom T. O. C., znalcom z odboru geodézie a kartografie dňa 18.08.2009 pod č. 4C-391-33/2006, úradne overenom Správou katastra Dolný Kubín dňa 26.08.2009, ktorý je súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie, a to pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočikmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami. V odôvodnení čiastočného rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že pôvodní žalobcovia v 1. - 3. rade sa návrhom doručeným Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 29.12.2005 domáhali, aby súd určil, že v prospech vlastníkov parc.č. KN-C XXX - záhrady o výmere XXXX.m² a parc.č. KN-C XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. V. C. existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parc.č. KN-C XXX/X - ostatné plochy o výmere XXXX.m², zapísaných na listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX pre obec a k.ú. V. C. na žalovaných a vyznačených modrým šrafovaním na pripojenej kópii z katastrálnej mapy k.ú. V. C. z 28.07.2005, mapového listu č. 3/4, ktoré budú následne konkretizované geometrickým plánom a to pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočikmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami. Taktiež pôvodní žalobcovia v 1. - 3. rade žiadali uložiť pôvodným žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť odovzdať im kľúč od vstupnej brány nachádzajúcej sa na parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm², odstrániť materiál uskladnený na parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², obe k.ú. V. C., pokiaľ tento zasahuje na tú jej časť, ktorá je vyznačená na kópii katastrálnej mapy modrým šrafovaním a strpieť zo strany vlastníkov a užívateľov parc.č. KN-C XXX - záhrady o výmere XXXX m² a parc.č. KN-C XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. V. C. vykonávanie práva prechodu pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočikmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemky po častiach parcel KN-C č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² a č. XXX/X - ostatné plochy o výmere XXXX m², zapísaných na listoch vlastníctva č. XXXX a XXXX pre obec a k.ú. V. C. a vyznačených modrým šrafovaním na pripojenej kópii z katastrálnej mapy k.ú. V. C. z 28.7.2005, mapového listu č. X/X, ktoré budú konkretizované geometrickým plánom. Pôvodní žalobcovia v 1. - 3. rade uviedli, že sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre obec a k.ú. V. C., okrem iného aj pozemkov parc.č. KN-C XXX - záhrady o výmere XXXX.m² a parc.č. KN-C XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX.m² a rodinného domu súp.č. XXXX s príslušenstvom postaveného na parc.č. XXX, a to (v čase podania žaloby) žalobcovia v 1. a 2. rade spolu v podiele 4/5-iny (BSM) a žalobca v 3.rade v podiele 1/5-ina. Ďalej uviedli, že pôvodní žalovaní v 1. a 2. rade sú (boli v čase podania žaloby) podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre obec a k.ú. V. C., okrem iného aj pozemkov parc.č. KN-C XXX/X - ostatné plochy o výmere XXXXm², parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria výmere XXX m² a stavby súp.č. XXXX na parc.č. XXX/X - doliečovací zariadenie, a to každý z nich v podiele 1/2-ica. Žalovaní v 1. a 2. rade sú so žalovanou v 3.rade podielovými spoluvlastníkmi pozemku parc.č. KN-C XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o

výmere XXXm², zapísaného na LV č. XXXX pre obec a k.ú. V. C., a to na žalovaných v 1. a 2. rade - každého z nich v podiele 1/4-ina a na žalovanú v 3.rade v podiele 1/2-ica. Tieto nehnuteľnosti nadobudli žalovaní kúpnyimi zmluvami, a to žalovaní v 1. a 2. rade kúpnu zmluvou z 03.06.2005, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Dolný Kubín dňa 21.06.2005 pod č. V XXX/XX a žalovaná v 3. rade kúpnu zmluvou z 27.05.2005, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Dolný Kubín dňa 21.06.2005 pod č. V XXX/XX, pričom v oboch prípadoch predávajúcou bola M.. M. O., ktorá tieto nehnuteľnosti predtým nadobudla kúpou od Žilinského samosprávneho kraja - v správe NsP Dolný Kubín kúpnu zmluvou zo 16.12.2003, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Dolný Kubín 08.01.2004 pod č. V XXXX/XX. Pred kúpou nehnuteľností M.. M. O. tieto tvorili súčasť areálu tzv. Doliečovacieho oddelenia NsP Dolný Kubín. V súvislosti s predajom tohto areálu bol vyhotovený geometrický plán zo dňa 19.05.2005 č. XXXXXXXX-XXX/XXXX spoločnosťou GEODET Grémium, s.r.o., ktorým došlo k rozdeleniu dovtedajších parciel KN-C č. XXX a č. XXX/X na terajšie parcely KN-C č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a č. XXX/I - ostatné plochy o výmere XXXX.m². Terajšia parc.č. KN-C XXX/X predstavuje dvor, ktorý je celý vyasfaltovaný a slúži žalovaným a ich zákazníkmi na prístup pešo aj vozidlami. Predtým počas prevádzky doliečovacieho oddelenia slúžil dvor na dovoz pacientov a stravy pre nich sanitkami, pre parkovanie zamestnancov oddelenia a návštev pracovníkov a dovoz potrebného materiálu. Časť parc.č. KN-C XXX/X vyznačená na kópii katastrálnej mapy šrafovaním je v prevažnej časti taktiež vyasfaltovaná a v súčasnosti je využívaná otcom žalovaných v 1. a 2. rade, prípadne jeho zamestnancami čiastočne na dovoz materiálu do sklenárstva, prístup do kotolne nachádzajúcej sa na terajšej parc.č. XXX/X a na parkovanie jeho úžitkového vozidla. V minulosti za prevádzky doliečovacieho oddelenia, pokiaľ nebola kotolňa prerobená na plyn, táto časť parcely slúžila aj na dovoz uhlia a odvoz odpadu z kúrenia uskladneného v susedstve a spolu s prevažnou časťou parc.č. KN-C XXX/X a s časťou parc.č. KN-C XXX/X, vyznačenou šrafovaním na kópii katastrálnej mapy, ktorá je spevnená len štrkom, slúžila pre žalobcov, ich rodinných príslušníkov a ich návštevy ako jediná možná prístupová komunikácia dopravnými prostriedkami, a ktorá svojimi parametrami umožňuje prejazd bežných nákladných motorových vozidiel. Súd prvej inštancie aj vykonanou ohliadkou na mieste samom mal za preukázané, že dotknutá plocha využívaná žalobcami ako prístupová cesta je v prírode zreteľne viditeľná. Po kúpe rodinného domu súp.č. XXXX pôvodnými žalobcami v 1. a 2. rade v r.1964 spolu s pozemkami parc. č. XXX a č. XXX k.ú. V. C., nebola k týmto nehnuteľnostiam vybudovaná žiadna prístupová komunikácia, okrem možnosti prístupu pešo úzkym schodiskom o šírke v najužšom mieste 1,20 m vybudovaným priamo v opornom múre. Pôvodní žalobcovia v I. a 2. rade už v tom čase vlastnili osobné motorové vozidlo, pričom sa snažili vytvoriť si prístup k ich domu pozemkami od miestnej komunikácie aj inak ako pešo, preto v r. 1970 sa dohodli s vtedajším riaditeľom OÚNZ Dolný Kubín M.. Z. M., že si môžu cez areál nemocnice na svoje náklady vybudovať prístupovú komunikáciu s tým, že túto následne môžu pre potreby svojich nehnuteľností trvale využívať. Pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade skopali svah a splanírovali ho a čiastočne spevnili plochu, ktorú potom využívali ako prístupovú cestu. Následne v r. 1970 si pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade vo dvore rodinného domu vybudovali murovanú garáž, ktorú využívali pre parkovanie svojho vozidla bez akéhokoľvek obmedzenia až do 24.06.2005 a s určitými obmedzeniami do konca júla 2005. Neskôr pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade túto cestu využívali aj na prejazd motorových vozidiel ich detí a návštev, ktoré potom parkovali v ich dvore. Taktiež túto cestu využívali aj na prejazd detským kočíkom, nakoľko sa narodil aktuálny žalobca v 1.rade, bicyklami, motorkou ostatných detí pôvodných žalobcov a tiež na prejazd kočíkmi vnúčať pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade, taktiež na dovoz paliva a na dovoz potrebného materiálu, keď začiatkom 70-ych rokov a potom v r. 2000 čiastočne rekonštruovali svoj dom, na dovoz hnoja do záhrady. Pokiaľ dotknuté nehnuteľnosti, pôvodne vo vlastníctve štátu, užívalo a spravovalo OÚNZ Dolný Kubín, neskôr NsP Dolný Kubín a následne po predaji M.. O., žalobcovia a iné osoby, ktoré k nim prichádzali, neboli žiadnym spôsobom obmedzovaní v užívaní tejto cesty a toto právo na základe predchádzajúcej ústnej dohody, potvrdenej aj písomne (v súvislosti s výstavbou garáže pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade) nepretržite využívali podľa potreby uvedenými spôsobmi. Žalovaní v 1. a 2. rade prostredníctvom ich otca, ktorý fakticky využíva bývalú budovu doliečovacieho oddelenia na podnikanie ako A., v súčasnosti bránia žalobcom využívať tento prechod k ich rodinnému domu a pozemkom. Žalobcovia poukázali na to, že B.. O., ktorý v čase kúpy dotknutých nehnuteľností M.. O., jeho sestrou, bol právnym zástupcom NsP Dolný Kubín, vedel, že právni predchodcovia žalobcov a neskôr aj žalobcovia dlhodobo uvedeným spôsobom dobromyseľne a nerušene využívali na prístup ku svojim nehnuteľnostiam cez areál doliečovacieho oddelenia označenú plochu ako prístupovú cestu. B.. O. ani M.. O. počas obdobia vlastníctva týchto nehnuteľností M.. O. žiadnym spôsobom žalobcom

nebránili vo využívaní prístupovej cesty. Súd prvej inštancie taktiež konštatoval, že žalovaná v 3.rade žiadnym spôsobom doposiaľ nebránila a nebráni žalobcom vo využívaní práva prechodu, pokiaľ ide o možnosť prechodu cez parc.č. KN-C XXX/X, ktorej je podielovou spoluvlastníčkou v 1/2-ici a opakovane sa vyjadrila, že nič nemá proti tomu, aby žalobcovia tadiaľ naďalej prechádzali, avšak žalobcovia ju museli označiť ako žalovanú s ohľadom na nerozlučné procesné spoločenstvo z titulu spoluvlastníctva parc.č. KN-C XXX/X. Pretože žalovaní v 1. a 2. rade bránia žalobcom vo využívaní prechodu spôsobom, ktorým ju do júla 2005 využívali - zamykajú bránu pri vstupe na pozemok parc.č. KN-C XXX/X a hlavne tým, že na pozemku parc.č. XXX/X parkujú vozidlami a tiež tam uskladnili stavebný a iný materiál, žalobcovia sa len voči žalovaným v 1. a 2. rade domáhali súčasne aj odstránenia prekážok a uloženia povinnosti strieť výkon práva zodpovedajúceho popísanému vecnému bremenu. Týmito skutočnosťami žalobcovia odôvodnili aj danosť naliehavého právneho záujmu na určení ich práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, aby mohlo byť zapísané v katastri nehnuteľností a aby ho mohli využívať bez obmedzení, ako do 24.6.2005. Vzhľadom na dlhodobý, nikým nerušený a dobromyseľný výkon práva prechodu v rozsahu popísanom v petite žalobcovia tak mali za to, že k 1.4.1984 s poukazom na § 135c ods.1 v spojení s § 135a a § 507a ods.3 Občianskeho zákonníka v znení zák.č. 131/1982 Zb., poprípade najneskôr k 01.01.1992 s poukazom na § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s §§ 129, 130, XXX a XXX ods.6 Občianskeho zákonníka v znení zák. č. 509/1991 Zb., vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech nehnuteľností parcela KN-C č.XXX a č. XXX k.ú. V. C. zaťažujúce časti terajších parciel KN-C č. XXX/X, č. XXX/X a č. XXX/X k.ú. V. C.. Súd tiež v odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalovaní v 1. a 2. rade považujú žalobu za nedôvodnú a majú za to, že žalobcovia (ani ich právni predchodcovia, pôvodní žalobcovia) nenadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním, pričom z nimi predložených dôkazov táto skutočnosť nevyplýva a žalobcom nesvedčí žiadny, ani domnelý právny dôvod nadobudnutia tohto práva. Pokiaľ sa pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade odvolávajú na list vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v V. C. M. M. z 5.1.1970, tento neznamena súhlas so zriadením práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale len umožnil pôvodnému žalobcovi v 1.rade ako riaditeľovi oddelenia NsP, ktoré bolo prevádzkované v susedstve jeho domu, aby mohol ako pracovník NsP prechádzať po pozemku NsP na čas trvania jeho funkcie. Okrem toho v liste nie sú bližšie špecifikované pozemky, na ktoré sa prechod vzťahuje a nevyplýva z neho, že by znamenal súhlas na prechod pre vlastníkov susedných pozemkov. Žalovaní v 1. a 2. rade poukázali taktiež na to, že žalobcovia mali možnosť požiadať o uzatvorenie dohody o zriadení vecného bremena, čo sa však nestalo. Podľa stanoviska žalovaných právo zodpovedajúce vecnému bremenu žalobcom nevzniklo, nakoľko neexistuje žiadna dohoda medzi NsP Dolný Kubín a žalobcami a toto právo ani nenadobudli vydržaním, pretože dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že im podľa ich tvrdení po istý čas nikto nebránil prechádzať cez cudzí pozemok.

2. V odôvodnení rozsudku súd ďalej konštatoval pripustenie zmeny žaloby, a to v súvislosti so zmenami v katastri, ku ktorým došlo po podaní návrhu na základe geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XXXX, vyhotoveným dňa 12.07.2006, k rozčleneniu parciel č. KN-C XXX na parcelu KN-C č. XXX/X - záhrady o výmere XXXXm², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXm², č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXm² a č. XXX/X - záhrady o výmere XXm², ako aj k zápisu stavby garáže na LV č. XXXX postavanej na parc.č. KN-C XXX/X bez súpisného čísla. Okresný súd Ružomberok uznesením zo dňa 10.3.2008 pod č.k. 4C/33/2006-141 pripustil zmenu žaloby. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval taktiež, že na pojednávaní konanom dňa 14.10.2008 terajší žalobca v 1. rade navrhol súdu, aby pripustil zmenu žaloby, a to rozšírenie žaloby o alternatívny petit v znení: súd zriaďuje v prospech vlastníkov garáže bez súpis. č., postavanej na parc. KN-C č.XXX/X zapísanej na LV č. XXXX pre Obec a k.ú. V. C. právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parciel KN-C č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parc.č. KN-C XXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parc.č. KN-C XXX/X o výmere XXXXm² zapísaných na LV č. XXXX a XXXX pre obec a k.ú. V. C. na žalovaných vyznačených modrým šrafovaním na pripojenej kópii z katastrálnej mapy k.ú. V. C. za XXXXXXXX mapového listu č. X/X, ktorá bude následne konkretizovaná geometrickým plánom, a to príručnými vozíkmi jednostopovými motorovými vozidlami a osobnými motorovými vozidlami. Okresný súd Ružomberok uznesením zo dňa 31.10.2008 pod č.k. 4C/33/06-292 zmenu návrhu tak, ako to žiadal žalobca v 1. rade, pripustil. Súd taktiež v odôvodnení rozsudku konštatoval, že na pojednávaní konanom dňa 6.10.2009 žalobca v 1. rade zmenil žalobu v tom zmysle, že čo sa týka druhej časti petitu, nejedná sa o alternatívny petit, ale ide o eventuality petit, to znamená primárna je prvá časť petitu, kde sa žalobcovia domáhajú deklarovania vecného bremena titulom vydržania a pre prípad, že súd dospeje k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vydržanie

tohto práva, domáhajú sa zriadenia vecného bremena, ako je uvedené v eventuálnom petite. Taktiež bol zmenený návrh v nadväznosti na konkretizáciu rozsahu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu geometrickým plánom vyhotoveným T.. O. C. v priebehu konania. Okresný súd uznesením zo dňa 6.10.2009 pripustil zmenu žaloby v znení, ako požadovali žalobcovia.

3. Súd prvej inštancie ďalej, pokiaľ v odôvodnení čiastočného rozsudku konštatoval genézu a predchádzajúci priebeh konania, uviedol, že vo veci samej pôvodne rozhodol rozsudkom č.k. 4C/33/2006-555 zo dňa 12.03.2010 a zriadil v prospech vlastníkov garáže bez súpisného čísla, postavenej na parcele č. CKN XXX/X. zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parciel CKN č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parcely č. R. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² a parcely č. CKN XXX/X o výmere XXXX m², zapísaných na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na žalovaných, vyznačených červenou bodkočiarkou na geometrickom pláne vyhotovenom T.. O. C., znalcom z odboru geodézie a kartografie dňa 18.08.2009 pod č. 4C-391-33/2006, úradne overeným Správou katastra Dolný Kubín dňa 26.08.2009, a to príručnými vozíkmi, jednostopovými motorovými vozidlami a osobnými motorovými vozidlami. V ostatnej časti žalobu zamietol. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 14Co/412/2011-726 pripustil, aby z konania vystúpili pôvodní žalovaní v 1. a 2. rade: B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX a M.. A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, a na ich miesto vstúpili do konania ako žalovaní v 1.rade B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX a žalovaná v 2.rade Z. K., rod. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX. Na základe odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 14Co/412/2011-729 zo dňa 23.10.2012 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď z jeho odôvodnenia vyplynulo, že žalobný návrh v znení, ako ho pripustil súd prvej inštancie, obsahuje dva samostatné nároky vychádzajúce z rozdielnych skutkových a právnych okolností a majúce svoj základ v iných zákonných dôvodoch, pričom uplatnené a súdom pripustené návrhy popri sebe nemôžu obstáť. Z uvedeného záveru vyplýva nutnosť vysporiadať sa právne a skutkovo s dôvodnosťou predovšetkým návrhu uplatneného ako „primárneho“, a to s dôvodnosťou návrhu na určenie existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním v prospech vlastníkom parcela č. CKN XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X a XXX a stavby garáže bez súpisného čísla postavenej na parcele č. CKN XXX/X v k.ú. V. C., pozostávajúceho z práva prechádzať po častiach pozemkov parcela č. CKN XXX/X, XXX/X a XXX/X, vrátane uloženia povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade odovzdať žalobcom kľúč od vstupnej brány, resp. odstránenie materiálu z týchto častí pozemkov, ako aj povinnosti strieť vykonávanie práva prechodu cez pozemky parcela č. CKN XXX/X, XXX/X a XXX/X v k.ú. V. C.. Ďalej súd bol povinný venovať náležitú starostlivosť skúmaniu naplnenia zákonných podmienok pre vydržanie určitého práva, teda právne a skutkovo sa vysporiadať s tým, či ide o spôsobilý predmet vydržania s ohľadom na zákonnú úpravu platnú a účinnú ku dňu 1.4.1984 a tiež ku dňu 01.01.1992, ďalej skúmať, či nadobúdatelia sú oprávnenými držiteľmi veci (práva) po celú vydržaciu dobu. Podľa usmernenia odvolacieho súdu súd je povinný zohľadniť aj intertemporálne ustanovenia § 865 ods.3 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 01.04.1983, nakoľko vydržaniu k uvedenému dátumu bránila prekážka neexistencie spôsobilého predmetu vydržania, pretože v zmysle právnej úpravy Občianskeho zákonníka účinné od 01.04.1983 nebolo možné nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu k pozemku, ktorý je v socialistickom vlastníctve alebo ku ktorému má socialistická organizácia právo užívania podľa osobitných predpisov. S ohľadom na uvedené bol však súd povinný vysporiadať sa so zákonnými predpokladmi nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu osobitne aj k dátumu 01.01.1992 podľa platnej právnej úpravy v tomto čase. Okolnosti vydržania bol súd prvej inštancie povinný skutkovo a právne vyhodnotiť aj vo vzťahu k rozsahu nadobudnutého práva prechodu vydržaním čo do foriem (pešo, príručnými vozíkmi, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami...), ako aj čo do presnej lokalizácie dotknutých nehnuteľností výkonom tohto práva, a to presným ohraničením a vyznačením na geometrickom pláne, ktorý musí byť súčasťou rozsudku a teda pripojený k rozhodnutiu. Pokiaľ okresný súd rozhodol v zmysle druhého navrhovaného petitu a zriadil v prospech vlastníkov garáže právo zodpovedajúce vecnému bremenu vo vymedzenom rozsahu bez toho, že by sa vysporiadal s prvým navrhovaným petitom v celom jeho rozsahu, odvolací súd označil jeho rozhodnutie za predčasné. Okresný súd taktiež konštatoval, že uznesením č.k. 4C/33/2006-944 zo dňa 7.12.2015 pripustil, by do konania vstúpili M.. B. K., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, ktorý aktuálne vystupuje v procesnom postavení ako žalovaný v 4. rade a M.. A. K., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, ktorá aktuálne vystupuje ako žalovaná v 5. rade.

4. Po uvedenom zhrňujúcom konštatovaní priebehu konania následne súd prvej inštancie v odôvodnení čiastočného rozsudku vysvetlil svoje právne úvahy a skutkové okolnosti, na podklade ktorých rozhodol čiastočným rozsudkom, v súlade s usmernením obsiahnutým v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu.

5. Súd prvej inštancie poukázal na nemožnosť vydržať právo zodpovedajúce vecnému bremenu k 01.04.1983, nakoľko Občiansky zákonník zákon č. 40/1964 Zb. pôvodne právo vecného bremena neupravoval a podľa právnej úpravy účinnej od 01.04.1983 tu nebol spôsobilý predmet vydržania, keďže nebolo možné nadobudnúť právo vecného bremena k pozemkom v socialistickom vlastníctve, avšak novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.01.1992 väčšinu obmedzení, pokiaľ ide o možnosť nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním odstránila, najmä čo sa týka subjektu a predmetu vydržania. Súd potom dôvodil, že podľa Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.1992 možno vydržať právo zodpovedajúce vecnému bremenu podľa ust. § 151o ods.1 Občianskeho zákonníka s nutnosťou aplikácie § 134, § 129, § 130, § 872 Občianskeho zákonníka. Súd poukázal na ustálenú judikatúru súdov SR a ČR, v zmysle ktorej do doby, počas ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe, je potrebné započítať i dobu držby vykonávanú pred 1.1.1992, aj keď išlo o vec, ktorú v tejto dobe nebolo možné vydržať, ak oprávnený subjekt vykonával právo k 01.01.1992 po dobu minimálne 10 rokov, pokiaľ spĺňal ostatné podmienky vydržania podľa ust. § 134 Občianskeho zákonníka (spôsobilý predmet vydržania, dobromyseľná držba), pričom mohol vydržať vec k 01.01.1992. Túto judikatúru možno aplikovať aj na vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, keďže ust. § 151o ods.1 Občianskeho zákonníka výslovne, pokiaľ ide o podmienky vydržania, odkazuje na ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Súd následne vyslovil, že žalobcovia v zmysle citovanej právnej úpravy mohli teda nadobudnúť právo prechodu k 01.01.1992, pokiaľ vykonávali toto právo od marca 1970 do 01.01.1992 nerušene a pre seba, t.j. na základe oprávnenej držby. Splnenie ostatných podmienok vydržania, a to spôsobilosť predmetu vydržania k 01.01.1992 a uplynutie potrebnej vydržacej doby, neboli medzi stranami sporné, súd tak považoval za potrebné zaoberať sa skutočnosťou, či žalobcovia vykonávali právo prechodu pre seba, t.j. dobromyseľne, nakoľko práve splnenie tohto predpokladu bolo zo strany žalovaných v konaní namietané. Pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobcov (respektíve ich právnych predchodcov), súd uviedol, že základnou okolnosťou, o ktorú žalobcovia oprávnenosť držby opierajú, je ústny, neskôr písomne potvrdený súhlas riaditeľa OÚNZ Dolný Kubín M. Z. M. zo dňa 05.01.1970 daný M. Q. K., aby svojim motorovým vozidlom prechádzal po areáli nemocnice. Tento súhlas bol zo strany M. Q. K. vyžiadaný v súvislosti s výstavbou garáže a dohodnutý prejazd znamenal jediný možný prístup k plánovanej stavbe. V čase udelenia tohto súhlasu minimálne časť tejto cesty bolo potrebné vybudovať, čo aj M. Q. K. s manželkou so súhlasom štatutárneho zástupcu OUNZ Dolný Kubín urobili, pôvodný žalobca v 1. rade skopal svah a vyplaníroval a spevnil plochu tak, aby bolo možné po nej prechádzať nákladným motorovým vozidlom. Následne došlo k výstavbe garáže v priebehu rokov 1970 - 1971, bez stavebného povolenia, avšak až po opätovnom upovedomení riaditeľa OÚNZ. Súd uvedené skutočnosti mal za preukázané jednak z potvrdenia riaditeľa OÚNZ Dolný Kubín, jednak z výpovedí pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade a tiež z fotografií založených v spise, kde je zachytený syn pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade (terajšieho žalobcu v 1. rade) vo veku cca X rokov pri garáži. O vydanie stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia bolo požiadané až v rokoch 1993 a 1994. Pokiaľ žalovaní namietali, že súhlas riaditeľa OÚNZ bol daný M. Q. K. len ako riaditeľovi NsP, súd sa s touto námietkou nestotožnil, nakoľko M. Q. K. pôsobil vo funkcii riaditeľa NsP v období rokov 1964-1971 a právo prechodu bolo vykonávané bez akéhokoľvek rušenia ním, ako aj jeho rodinnými príslušníkmi, nepretržite od apríla 1970 do júna 2005, t.j. takmer celú dobu mimo rámec pôsobenia M. Q. K. v označenej funkcii. Ďalej súd uviedol, že mal v konaní preukázané, že žalobcovia tento prechod využívali od apríla 1970 až do 24.06.2005 neobmedzene bez rušenia kohokoľvek, teda ide o obdobie cca 35 rokov. Zo strany žalovaných táto skutočnosť nebola v konaní spochybňovaná. Nesúhlas s prechodom žalobcov prejavil až žalovaný B. K. dňa 24.06.2005, kedy došlo z jeho strany k faktickému zabráneniu vo výkone tohto práva. K otázke hodnotenia dobromyseľnosti držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu súd pri rozhodovaní zohľadnil aj následné správanie sa vlastníkov dotknutých nehnuteľností. Z výpovedí svedkov pracujúcich v OÚNZ, ako aj nasledujúcich štatutárnych zástupcov vyplýva, že o uskutočňovanom prechode žalobcov vedeli a rešpektovali ho a počítali s výkonom tohto práva aj do budúcnosti, t.j. s prechodom tohto práva na nástupnícke subjekty. Z výpovedí pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade vyplynulo, že žiadali B. B. O., právneho zástupcu NsP Dolný Kubín v období od decembra 2002 do marca 2005, za prítomnosti riaditeľa NsP Dolný Kubín M. M. U., pred odpredajom areálu bývalého doliečovacieho oddelenia, aby do zmluvy zakotvil právo prechodu v prospech nehnuteľnosti žalobcov. M. M. U., riaditeľ NsP Dolný Kubín sa vyjadril v tom zmysle, že nebude problém zriadiť vecné bremeno na týchto pozemkoch. K takejto úprave však pri kúpe tohto areálu M. M. O., sestrou B. B. O., nedošlo.

Súd taktiež v rozsudku zdôraznil, že predchádzajúci vlastník NsP právo prechodu žalobcami po celý čas rešpektoval. Ako vyplynulo z výpovede svedka T. B. A. v konaní, aj B. B. O. mal vedomosť o výkone tohto práva žalobcami a taktiež aj o právnom dôvode - vydržaní tohto práva, keď bol si vedomý, že hoci ľarcha nie je zapísaná v katastri nehnuteľností, napriek tomu môže dôjsť k nadobudnutiu práva prechodu vydržaním, a to nepretržitým využívaním prechodu po dobu dlhšiu ako 10 rokov. Zo strany vlastníčky areálu M. M. O. k zabráneniu výkonu práva prechodu nedošlo. Zároveň súd dodal, že pokiaľ ešte NsP Dolný Kubín ponúkla na odkúpenie prebytočný nehnuteľný majetok inzerátom zo dňa 8.8.2003, pôvodní žalobcovia v I. a II. rade prejavili záujem o kúpu pozemku parcela č. KN XXX/X, pričom v tejto súvislosti písomne upozornili NsP Dolný Kubín, že cez ponúkané nehnuteľnosti prechádza prístupová cesta k ich rodinnému domu a garáži, aby došlo k upovedomeniu potenciálnych záujemcov o kúpu zvyšných pozemkov, voči čomu NsP Dolný Kubín žiadnym spôsobom nenamietala. Pokiaľ žalovaní namietali, že žalobcovia odkúpili pozemok parc.č.KN XXX/X od NsP Dolný Kubín za účelom vybudovania prístupu na svoje nehnuteľnosti z cesty, toto tvrdenie bolo v konaní sporné. V tejto súvislosti súd poukázal na vyjadrenie OR PZ ODI Dolný Kubín z 12.11.2004, výpoveď svedka B. K., z ktorých dôkazov vyplýva nemožnosť vybudovania takéhoto prístupu.

6. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal podrobne na ostatné vykonané dôkazy k dobromyseľnosti držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcami, z ktorých vyplynuli konkrétne skutkové okolnosti, ktoré podľa posúdenia súdu mohli viesť u žalobcov (ich právnych predchodcov) k vnútornému presvedčeniu, že im toto právo patrí a to s ohľadom na výpovede jednotlivých svedkov. Súd prvej inštancie následne vzhľadom na všetky svedecké výpovede a zistený skutkový stav potom dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané nerušené využívanie prechodu žalobcami od apríla 1970 až do júna 2005, a to vo vzťahu ku všetkým formám prechodu tak, ako sa ich žalobcovia v žalobe domáhali. Pokiaľ žalovaní v konaní namietali, že nie je relevantné pri posudzovaní oprávnenej držby, či žalobcom bolo, resp. nebolo v prechode bránené, nakoľko išlo o verejne prístupný areál, ktorý bol nonstop otvorený, súd v čiastočnom rozsudku poukázal na to, že takáto charakteristika v žiadnom prípade neplatí pre časť prechodu medzi budovami smerom k nehnuteľnostiam žalobcov, ktorú využívali na prechod len žalobcovia dopravnými prostriedkami. Vo zvyšnej časti prechodu tiež žalobcovia na rozdiel od verejnosti vo zvýšenej miere, pravidelne a všetkými spôsobmi označenými vo výroku rozsudku využívali tento prechod. Zistené skutočnosti týkajúce sa prechodu žalobcov cez predmetný areál na základe vykonaných dôkazov podľa názoru súdu mohli dôvodne viesť u žalobcov k ich vnútornému presvedčeniu, že im právo prechodu cez tieto pozemky patrí po celú vydržačiu dobu. Osobitne súd poukázal na okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva svedčiaceho o poctivosti nadobudnutia tohto práva, ale aj na okolnosti svedčiace o vykonávaní tohto práva tak, že im toto právo patrí v nasledujúcom období. O dobrej viere u žalobcov počas celého obdobia od apríla 1970 až do 01.01.1992 súd nemal žiadne pochybnosti a vzhľadom k tomu súd konštatoval, že bol preukázaný zákonný predpoklad, a to dobromyseľnosť držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nerušene po dobu minimálne 10 rokov, a to ku dňu 01.01.1992, pričom došlo k započítaniu držby pred uvedeným dátumom s poukazom na ustanovenie § 872 ods. 6 zákona č. 509/1991 Zb. - prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.01.1992. Na základe uvedeného potom súd prvej inštancie čiastočným rozsudkom primárnemu žalobnému nároku vyhovel a vyslovil, že existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu tak, ako presne špecifikoval vo výroku čiastočného rozsudku, nakoľko boli splnené všetky zákonné predpoklady pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním a tieto zákonné predpoklady boli splnené u všetkých jednotlivých foriem výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu tak, ako sú obsiahnuté vo výroku rozsudku, t.j. v zmysle petitu žalobcov, a to právo prechodu pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočíkmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami v prospech vlastníkov vo výroku rozsudku označených nehnuteľností. V závere rozsudku súd vyslovil, že o nadväzujúcich petitoch žalobného návrhu týkajúcich sa nároku na uloženie povinnosti žalovaným odovzdať kľúče od vstupnej brány, nároku na odstránenie uskladneného materiálu z časti dotknutých pozemkov, nároku na uloženie povinnosti žalovaným strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a nároku na zriadenie vecného bremena, bude rozhodnuté až po právoplatnosti tohto čiastočného rozsudku s prihliadnutím k zásade hospodárnosti konania a tiež k potrebe aktualizácie dokazovania.

7. Voči čiastočnému rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní v 1., 2., 4. a 5. rade. Žalovaní majú za to, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, súd 1. inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, súd 1. inštancie dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a doteraz zistený skutkový stav neobstojí. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ namietali aj vadu konania v zmysle ustanovenia § 205 a ods. 2 písm. a/ O.s.p., nakoľko vo veci rozhodol vylúčený sudca. V posudzovanej veci je jedným z účastníkom konania B.. O. K., ktorý vykonáva dlhodobú funkciu sudcu Okresného súdu Dolný Kubín a pre túto skutočnosť bola daná vec z Okresného súdu Dolný Kubín, ako súdu miestne príslušného na prejednanie veci, prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Ružomberok. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ nadobudli dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne, nakoľko žalobca 1/, ako sudca Okresného súdu Dolný Kubín, sa pravidelne zúčastňuje na grémiách a stretnutiach sudcov v rámci Žilinského samosprávneho kraja spolu so zákonnou sudkyňou v danej veci. Je tak zrejmé, že žalobca 1/ mal možnosť kontaktovať zákonnú sudkyňu v tejto veci a osloviť ju s požiadavkou na vyhoviecie jeho žalobného návrhu. Uvedená skutočnosť spôsobuje vznik odôvodnených pochybností o nezaujatosti zákonnej sudkyne, ktorá sa im aj potvrdila v deň doručenia napadnutého rozsudku, keď prvoinštančný súd vydal rozsudok, v ktorom v celom rozsahu vyhovel žalobe žalobcov. Zákonná sudkyňa v prejednávanej veci vyhodnotila vykonané dôkazy jednostranne a výlučne v prospech žalobcov a aj takáto skutočnosť zakladá odôvodnenú pochybnosť o jej nezaujatosti. Napadnutý čiastočný rozsudok žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ spochybnili aj po vecnej stránke a argumentujú, že s poukazom na ustanovenie § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka možno zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok, ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. V súdnej veci však bolo vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané a túto skutočnosť nespochybnili ani žalobcovia, že prístup ku garáži žalobcov je možný priamo z verejnej komunikácie cez pozemky vo vlastníctve žalobcov. Nebola tak naplnená zákonná podmienka vyžadujúca zriadenie vecného bremena v prospech žalobcov. Napriek tomu súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zriadiť vecné bremeno k pozemku môže však súd len v prípadoch ustanovených v Občianskom zákonníku, pričom žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ sa domnievajú, že v prejednávanej veci nejde o žiaden takýto prípad, kedy by súd mohol vecné bremeno zriadiť. Odvolatelia poukázali na odborný posudok T.. Z. O.. 1/2009, súdneho znalca z odboru stavebníctvo, pozemné stavby, dopravné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností k možnosti vybudovania prístupovej komunikácie ku garáži žalobcov, ktorým bolo preukázané, že prístup ku garáži po právnej a technickej stránke je možný z verejnej komunikácie cez pozemky vlastníka garáže. Pokiaľ tak súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcov a v ich prospech zriadil vecné bremeno, rozhodol tak v rozpore so zákonom a bez splnenia zákonných predpokladov. Žalobcovia taktiež podľa tvrdenia odvolateľov nenadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Z predložených dôkazov táto skutočnosť nevyplýva a žalobcom nesvedčí žiadny, ani domnelý právny dôvod nadobudnutia tohto práva. Pokiaľ sa odvolávajú na list vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v Dolnom Kubíne M.. M. z 05.11.1970, odvolatelia tvrdia, že tento neznamena súhlas so zriadením práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale len umožnenie pôvodnému žalobcovi 1/, ako riaditeľovi oddelenia NsP, aby mohol ako pracovník NsP prechádzať cez pozemky NsP na čas trvania jeho funkcie. Okrem toho v liste nie sú bližšie špecifikované pozemky, na ktoré sa prechod vzťahuje a tiež nevyplýva z neho, že by znamenal súhlas na prechod pre vlastníkov susedných pozemkov. Žalobcom tak právo zodpovedajúce vecnému bremenu nevzniklo, nakoľko neexistuje žiadna dohoda medzi NsP Dolný Kubín a žalobcami a toto právo ani nenadobudli vydržaním. Dobromyseľnosť žalobcov nemožno vyvodiť len zo skutočnosti, že im podľa ich tvrdení po istý čas nikto nebránil prechádzať cez cudzí pozemok. Okrem toho odvolatelia namietajú, že v liste vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v Dolnom Kubíne M.. M. sa ani náznakom nespomínajú terajší žalobcovia, teda rodinní príslušníci ich právneho predchodcu a súhlas bol daný výlučne pôvodnému žalobcovi 1/, ako riaditeľovi oddelenia NsP. Právo, respektíve súhlas preto nemôžu terajší žalobcovia odvodzovať od súhlasu, ktorý mal byť daný ich otcovi. Neboli tak splnené zákonné podmienky vydržania vecného bremena. Nemôže obstať podľa tvrdenia žalovaných 1/,2/, 4/ a 5/, že existenciu súhlasu možno vyvodiť zo skutočnosti, že žalobcom do roku 2004 nikto nebránil v prechode cez pozemky žalovaných. Aj keď peší prechod pôvodného žalobcu 1/ právni predchodcovia žalovaných tolerovali, so zreteľom na všetky skutkové okolnosti nemohli byť súčasní žalobcovia dobromyseľní, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonávajú právom. Len samotná skutočnosť, že vlastníci dotknutých pozemkov nevyjadrili svoj nesúhlas s tým, aby žalobcovia prechádzali cez ich pozemky, ešte neznamena dobromyseľnosť žalobcov, že takéto právo mali a majú. Žalobcovia môžu pre prístup k nehnuteľnosti v ich vlastníctve využívať aj svoj vlastný prístup zo štátnej cesty a podanou žalobou sa snažia na úkor vlastníckeho práva žalovaných dosiahnuť možnosť užívania „ľahšej cesty". Odvolatelia taktiež uviedli, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovia minimálne od roku 2004 cez pozemky žalovaných vôbec neprechádzali, z čoho je zrejmé, že právo, ktorého určenia sa žalobcovia domáhajú, z uvedeného dôvodu zaniklo jeho nevykonávaním, a to premlčaním. Odvolatelia taktiež poukázali na to, že v konaní

nebolo sporné, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcov, vo vzťahu ku ktorej sa má vecné bremeno zriadiť, bola postavená bez stavebného povolenia, ako takzvaná čierna stavba. Taktiež vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v súčasnosti sú pozemky vo vlastníctve žalovaných využívané ako parkovisko a sklad materiálu, ktorý slúži pre prevádzkovanie A. vo vlastníctve žalovaného 1/. Pokiaľ by rozsudok nadobudol právoplatnosť, došlo by tým k neprimeranému obmedzeniu vlastníckeho práva žalovaných a do zásahu práva žalovaného 1/ slobodne vykonávať podnikateľskú činnosť a k obmedzeniu Ústavou Slovenskej republiky garantovaných práv v zmysle článku 20 ods. 1, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky. Výkonom práva tak, ako judikoval súd prvej inštancie, by podľa názoru odvolateľov došlo k ohrozeniu životnosti stavby vo vlastníctve žalovaného 4/ a ostatných žalovaných, na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie vôbec neprihliadol. Ďalej žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ namietali, že súd vyhlásil napadnutý rozsudok na pojednávaní v ich neprítomnosti a to napriek tomu, že na vykonanie pojednávania v ich neprítomnosti neboli splnené zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 101 O.s.p. Žalovaný 1/ predložil súdu potvrdenie o nemožnosti zúčastniť sa pojednávania a žiadal o odročenie termínu pojednávania zo zdravotných dôvodov. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ taktiež argumentujú, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa náležitosti v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., nie je z jeho obsahu zrejmé, akými úvahami sa okresný súd pri hodnotení osvedčenia danosti nároku riadil a nebolo dostatočne vysvetlené ani právne posúdenie veci. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa názoru odvolateľov absolútne chýba logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam dospel súd, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Vo svojom odvolaní žalovaní v 1., 2., 4. a 5. rade na podporu svojich tvrdení poukázali na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. Na základe uvedeného navrhujú, aby odvolací súd napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. K odvolaniu ako listinné dôkazy predložili odvolatelia prepúšťaciu správu žalovaného 1/ zo dňa 26. 1. 2016, potvrdenie o trvaní práceneschopnosti od ošetrojúceho lekára žalovaného 1/ zo dňa 14. 3. 2016 a fotodokumentáciu poškodenia nehnuteľnosti, na ktorú v odvolaní poukázali.

8. Žalobcovia v 1. a 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných v 1., 2., 4. a 5. rade uviedli, že odvolaním napadnutý rozsudok je zákonný a vecne správny. Pokiaľ odvolatelia opakovane namietali zaujatosť vo veci konajúcej sudkyne, žalobca 1/ zdôraznil, že nie je vo vzťahu k nej v žiadnom kvalifikovanom vzťahu. So zákonnou sudkyňou doposiaľ nikdy mimo pojednávania nekomunikoval v žiadnych záležitostiach (už vôbec nie takých, ktoré by čo aj len nepriamo súviseli s prejednávanou vecou) a pokiaľ aj náhodne prišiel do kontaktu so zákonnou sudkyňou, ich vzájomný slovný kontakt, ktorý bol v prítomnosti aj ďalších osôb, sa obmedzuje výlučne na pozdrav. Žalobca 1/ zdôraznil, že so zákonnou sudkyňou prišiel prvýkrát do osobného kontaktu až na prvom pojednávaní v danej veci a dovtedy ju vôbec nepoznal. Zo strany odvolateľov boli opakovane vznášané námietky zaujatosti voči nej, odôvodňované prakticky tými istými skutočnosťami, o ktorých opakovane rozhodoval odvolací súd tak, že konštatoval ich nedôvodnosť. Žalobca 1/ čestne prehlásil, že nikdy počas tohto konania nevyvinul a ani nemal najmenší záujem vyvinúť akúkoľvek priamu alebo nepriamu aktivitu za účelom kontaktovania zákonnej sudkyne. Žalobca 1/ súčasne prehlásil, že sa cielene vyhýba situáciám, pri ktorých by mohlo prísť do osobného kontaktu s konajúcou sudkyňou. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody odvolania, žalobcovia uviedli, že zrejme ušlo pozornosti odvolateľov, čo tvorí predmet odvolacieho konania, pretože v odvolaní sa na viacerých miestach vyslovujú k otázke možného zriadenia vecného bremena konštitutívnym rozhodnutím súdu podľa ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, hoci o tomto súd čiastočným rozsudkom nerozhodoval. Čiastočným rozsudkom prvoinštančný súd deklaroval existenciu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním. V súvislosti s konštituovaním vecného bremena súdom žalobcovia poukázali na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 12.03.2010 č.k. 4C/33/2006 - 555, podľa ktorého ku garáži žalobcov nie je možný iný prístup a je právne nemožné, aby si takýto prístup žalobcovia zriadili ku svojim nehnuteľnostiam z miestnej komunikácie výlučne po ich nehnuteľnostiach. Pokiaľ odvolatelia poukazujú na závery odborného posudku T. O. 1/2009, tento je pre účely prebiehajúceho odvolacieho konania bezpredmetný, pretože žalobcovia vykonaným dokazovaním preukázali, že nemajú možnosť iného prejazdu ku garáži, než po nehnuteľnostiach žalovaných. Pokiaľ odvolatelia argumentujú, že žalobcovia nenadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním, žalobcovia poukazujú na dôvody odvolaním napadnutého čiastočného rozsudku, ako aj na ich predošlé stanovisko a argumentáciu podrobne zhrnutú v písomnom vyjadrení žalobcu v 1. rade v jeho podaní zo dňa 22.02.2010. Naďalej zotrvávajú žalobcovia na stanovisku, že žalovaní žiadnym z vykonaných dôkazov, ani v najmenšom nepreukázali, že by žalobcovia (ich predchodcovia) nemali byť dobromyseľní pri výkone práv z vecného bremena spočívajúcich v prechode cez nehnuteľnosti žalovaných a to všetkými označenými spôsobmi. Všetci doterajší vlastníci, respektíve správcovia

dotknutej nehnuteľnosti, rešpektovali právo prechodu v prospech vlastníkov dotknutej nehnuteľnosti dojednaným ústnou dohodou, ako aj následne písomne zo dňa 05.11.1970. Dokonca ani z výpovede B.. O. nevyplývalo nič, čo by bolo okolnosťou spochybňujúcou výkon práva vecného bremena žalobcami, ktoré podľa právneho posúdenia súdom prvej inštancie žalobcovia nadobudli k 01.01.1992. Žalobcovia zdôrazňujú, že časť pozemku odvolateľov, terajšiu parcelu KN-C č. XXX/X musel pôvodný žalobca 1/ za pomoci ďalších osôb k tomu, aby vôbec mohla slúžiť ako prístupová cesta splanírovať, skopať svah a daný prechod, ktorý takto vybuďoval, následne využívali aj pracovníci nemocnice na prevoz paliva. Vykonané dokazovanie bezpečne preukázalo titul, na základe ktorého pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade začali dobromyseľne vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu, kedy a za akých okolností k nemu došlo, rešpektovanie výkonu tohto práva všetkými právnymi predchodcami žalovaných a nerušený výkon tohto práva prechodu žalobcov, ich rodinných príslušníkov a s ich súhlasom aj ďalších osôb cez zaťažené nehnuteľnosti žalovaných. Tvrdenie odvolateľov, že doložený písomný doklad z 05.11.1970 mal umožňovať len pôvodnému žalobcovi 1/, ako riaditeľovi oddelenia NsP prechádzať po pozemku na čas trvania jeho funkcie, žalobcovia popreli s poukazom na to, že pôvodný žalobca 1/ prestal byť riaditeľom NsP Dolný Kubín už v roku 1971 a tento nikdy nemal pracovisko ako O. L. v areáli „starej nemocnice“. Vo výkone oprávnení z existujúceho prechodu sa vôbec nič nezmenilo ani po zániku jeho funkcie riaditeľa a ani po tom, ako začiatkom deväťdesiatych rokov odišiel do dôchodku. K namietanej otázke spôsobilého predmetu pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním žalobcovia poukazujú na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.10.2012 č.k. 14Co/412/2011 - 429, pričom v čiastočnom rozsudku sa prvoinštančný súd náležite a presvedčivo vysporiadal s právnou otázkou tak, že k 01.01.1992 ku vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním existujúceho v prospech označenej nehnuteľnosti žalobcov boli splnené všetky zákonom stanovené predpoklady. K namietanej čiernej stavbe garáže žalobcov bez súpisného čísla postavené pôvodnými žalobcami v 1. a 2. rade v roku 1970 - 71 žalobcovia poznamenali, že došlo k legalizácii danej stavby (v roku 1993), pričom žalobcovia v podrobnostiach opäť poukazujú na svoje predošlé stanovisko - podanie zo dňa 22.02.2010. Od právoplatnosti dodatočného stavebného povolenia na výstavbu predmetnej garáže a aj od právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia do júna 2005 uplynulo približne 12 rokov, takže nie je pravdivé tvrdenie odvolateľov, že od momentu, kedy nadobudlo právoplatnosť dodatočné stavebné povolenie na „čiernu“ stavbu, do doby, kedy bolo žalobcom znemožnené prechádzať cez pozemky žalovaných, neuplynula doba 10 rokov. Dané časové tvrdenia sú však podľa žalobcov aj tak právne bezvýznamné, keďže už k 01.01.1992 vznikol v prospech označených nehnuteľností právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Pokiaľ odvolatelia nad rámec toho, čo bolo tvrdené v prvoinštančnom konaní poukázali v odvolaní na údajný zlý technický stav budovy sklárstva, žalobcovia tento argument odmietajú, pretože ani nafotené praskliny v stenách samé osebe nepreukazujú, že daná stavba má byť staticky narušená. K tvrdenému odopretiu práva konať pred súdom žalobcovia uviedli, že nemajú vedomosť o tom, že by žalovaný 1/ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní konanom dňa 17.03.2015 a súčasne aj požiadal o jeho odročenie pre svoj zdravotný stav. Žalobcom tiež nie je známy žiadny kvalifikovaný dôvod, ktorý by bránil ostatným odvolateľom (žalovaným v 2., 4. a 5. rade) zúčastniť sa daného pojednávania. Na základe uvedeného žalobcovia navrhujú, aby odvolací súd napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

9. K vyjadreniu žalobcov 1/ a 2/ k odvolaniu sa vyjadrili žalovaní v 1., 2., 4. a 5. rade a uviedli, že v celom rozsahu zotrávajú na podanom odvolaní, ako aj na dôvodoch, pre ktoré ho podali. Pokiaľ žalobca 1/ uvádza, že s konajúcou sudkyňou nie je v žiadnom inom než služobnom kontakte, k tomu žalovaní uviedli, že práve tento kontakt (ktorý napokon pripustil aj sám žalobca 1/), je spôsobilý vyvolať u žalovaných odôvodnenú obavu zo zaujatosti konajúceho sudcu. Taktiež nesúhlasia s tvrdením žalobcov, že žalovaní žiadnym z vykonaných dôkazov ani v najmenšom nepreukázali, že by žalobcovia (ich predchodcovia) mali byť dobromyseľní pri výkone práv z vecného bremena spočívajúcich v prechode cez nehnuteľnosti žalovaných. Žalovaní v prílohe svojho vyjadrenia predložili súdu kópiu z aktuálnej katastrálnej mapy, ktorá bola vyhotovená a z ktorej je zrejmé, že nehnuteľnosti v prospech vlastníkov ktorých žalobcovia žiadajú zriadil vecné bremeno, bezprostredne susedia s nehnuteľnosťami aktuálne vo vlastníctve žalobcu 1/ zapísaných na LV č. XXXX obec a k.ú. V. C. ako pozemok KNC parc. č. XXX/X a KNC parc. č. XXX/X. V prospech uvedenej nehnuteľnosti sa ale žalobcovia nedomáhali zriadenia vecného bremena, čo je vzhľadom na ich lokáciu veľmi nezvyčajné, ale vzhľadom na účelovosť a nepravdivosť tvrdení žalobcov pochopiteľné. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ ďalej poukazujú na skutočnosť, že ani kúpna zmluva zo dňa 09.03.2004, ani kúpna zmluva zo dňa 15.07.2004 a ani geometrický plán č. XXXXXXXX - XXX/XXXX zo dňa 11.07.2003, o ktorom mali žalobcovia preukázateľne vedomosť

pri uzatváraní týchto zmlúv, neobsahujú ani zmienku o existencii nejakého vecného bremena, ktoré by malo zaťažovať pôvodnú KNC parc. č. XXX/X alebo jej časť. Neobstojí preto tvrdenie žalobcov o tom, že boli vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľní v tom, že v ich prospech svedčí vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu. Žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ opätovne poukazujú na katastrálnu mapu a časové okolnosti uzatvárania kúpnej zmluvy zo dňa 15.07.2004 a kúpnej zmluvy zo dňa 09.03.2004, pričom mali za zrejmé, že odpredaním pozemku KNC parc. č. XXX/X Žilinský samosprávny kraj vytvoril žalobcom v 1. a 2. rade priestor na vybudovanie prístupu ku všetkým nehnuteľnostiam v ich doterajšom vlastníctve. Navyše tieto pozemky im odpredal výrazne pod cenu a bez verejnej súťaže. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ taktiež poukázali na to, že žalobca 1/ sa okrem toho v roku XXXX narodil, nemohol tak nadobudnúť dobromyseľnosť, rovnako je jeho brat, žalobca 2/, ktorý žije dlhodobo a trvalo v J., kde pracuje ako U. L. od roku 1984. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ tak tvrdia, že súd žalobcovi 2/ priznal právo, ktoré nikdy nevykonával. Pozemok nepotreboval na žiadny prechod, keď v V. C. nebýval ani nebýva. Od účinnosti Občianskeho zákonníka žalobca 2/ na pozemku nikdy nebol a nemohol preto nič vydržať. Z pohľadu žalovaných je absurdné a nepochopiteľné, prečo v prípade, ak boli právni predchodcovia žalobcov dobromyseľní, netrvali na tom, aby bola údajná dohoda z roku 1970 a zriadenie vecného bremena zapracované do obsahu kúpnej zmluvy zo dňa 09.03.2004 a 15.07.2004 v čase jej uzatvárania, respektíve prečo si žalobcovia nevybavili aj zmluvné zakotvenie vecného bremena priamo s NsP Dolný Kubín, respektíve Žilinským samosprávnym krajom. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ opätovne zhodne so svojím odvolaním tvrdia, že list vtedajšieho riaditeľa OÚNZ M.. M. neznamená súhlas so zriadením práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale len umožňoval pôvodnému žalobcovi 1/ prechádzať po pozemku NsP ako pracovníkovi NsP a išlo iba o poskytnutie dočasnej výhody zamestnancovi. Žalobcovia preto nespĺnili podmienku dobromyseľnosti držby. Žalovaní 1/,2/,4/ a 5/ taktiež poznamenali, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovia minimálne od roku 2004 cez pozemky žalovaných vôbec neprechádzali, z čoho je zrejmé, že právo, ktorého určenia sa žalobcovia domáhajú, pokiaľ by aj v minulosti existovalo, tak ku dňu vydania napadnutého rozsudku zaniklo z dôvodu jeho premlčania. Žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov tak vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku. V závere vyjadrenia zhodne so svojím odvolaním opätovne poukázali na charakter garáže ako čiernej stavby bez stavebného povolenia a taktiež poukázali na to, že podľa ich názoru napadnutým čiastočným rozsudkom súdu prvej inštancie sú dotknuté ich práva podľa článku 20 ods. 1, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky. Zhodne so svojím odvolaním žiadajú napadnutý čiastočný rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. K vyjadreniu žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ sa opätovne žalobcovia vyjadrili a poukázali na obsah svojho predchádzajúceho vyjadrenia k odvolaniu žalovaných. V tomto vyjadrení sa pridriavajú svojho vyjadrenia obsiahnutom v predchádzajúcom vyjadrení k odvolaniu žalovaných, pričom poukázali aj na písomné vyjadrenie žalobcu 1/ zo dňa 22.02.2010, odkazujú na obsah týchto podaní a v celom rozsahu sa ich pridriavajú. Pokiaľ žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ opätovne poukazovali na nehnuteľnosti, ktoré aktuálne vlastní žalobca 1/ (parc. KNC č. XXX/X a XXX/X), žalobcovia uvádzajú, že odvolatelia zrejme pozabudli, že predmetom odvolania nie je zriadenie vecného bremena konštitutívnym rozhodnutím súdu, ale deklaratórne určenie existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré vzniklo k 01.01.1992 vydržaním. Pokiaľ žalobcovia uvedené nehnuteľnosti nadobudli v roku 2003 a 2004, pochopiteľne k nim nemôže svedčiť existencia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu na základe právneho titulu vydržania, čo sa však žalobcovia ani v konaní nedomáhajú. Pokiaľ žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ opätovne polemizujú ohľadom dojednanej výšky kúpnej ceny v prípade kúpnej zmluvy zo dňa 15.12.2004, výška kúpnej ceny bola stanovená podľa znaleckého posudku a v prípade kúpnej zmluvy zo dňa 04.12.2003 bola stanovená dohodou vo výške 12 000,- Sk, hoci jej cena podľa znaleckého posudku predstavovala sumu 4500,- Sk. Tvrdenia žalobcov v súvislosti s výškou dojednanej kúpnej ceny o údajnom podvode voči M.. O. označili žalobcovia za absurdné, nakoľko ako kupujúca bola sestrou B.. O., vtedajšieho právneho zástupcu NsP Dolný Kubín, ako správcu majetku celého areálu takzvanej starej nemocnice, a ktorý sa prinajmenšom spolupodieľal na organizácii odpredaja týchto nehnuteľností. Pokiaľ sa odvolatelia opätovne snažia navodiť dojem, že dôvodom odpredaja uvádzaných nehnuteľností malo byť to, aby si tak žalobcovia vybudovali prístup ku všetkým svojim nehnuteľnostiam, žalobcovia poukázali na to, že opak nimi tvrdeného vyplynul nielen z výpovedí žalobcov, ako aj z výpovede vtedajšieho riaditeľa NsP Dolný Kubín M.. U. a jeho námestníka T.. A., pričom toto tvrdenie odvolateľov nemožno ani len nepriamo vyvodiť z uzatvorených kúpnych zmlúv a súvisiacich listín. Žalobcovia opätovne poukázali na to, že B.. O., ako vtedajší právny zástupca NsP, ktorý sa spolupodieľal na zabezpečení odpredaja označeného prebytočného majetku, musel mať vedomosť o existencii vecného bremena, o čom svedčí nielen výpoveď svedkov M.. U. a T.. A., ale aj písomné prehlásenie z 01.08.2005, ako aj výpovede

pôvodných žalobcov v 1. a 2. rade. B. O. aj pred tretími osobami uznával právo vlastníkov dotknutých nehnuteľnosťami na prechod k ich nehnuteľnostiam z nehnuteľností žalovaných, pričom ako brat pôvodnej kupujúcej M. O. o tejto skutočnosti z jemu známych dôvodov nielenže „zabudol“ potom povedať tým, ktorým následne nehnuteľnosť previedol, ale dokonca tvrdil opak. V žalobe a následných vyjadreniach je dostatok skutkových údajov, následne preukázaných vykonaným dokazovaním, na základe akých skutočností pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí vydržali právo zodpovedajúce vecnému bremenu, vstúpili do výkonu tohto práva (od roku 1970) a ku ktorému dňu toto právo nadobudli, ktorý presný dátum aj správne súd prvej inštancie ustálil ku dňu 01.01.1992. V závere vyjadrenia ešte žalobcovia k vznesenej námietke premlčania žalovanými poznamenali, že až do roku 2004 pôvodní žalobcovia v 1. a 2. rade, ako aj ďalšie osoby, prechádzali cez dotknuté pozemky bez akýchkoľvek obmedzení a k prvému obmedzeniu došlo až 24.06.2005 zo strany žalovaného 1/. Následne priebežne do konca augusta 2005 pôvodní žalobcovia ešte tadiaľ prechádzali pešo a osobnými motorovými vozidlami, ale s určitými obmedzeniami. Potom, ako došlo k úplnému zamedzeniu možnosti prechodu cez pozemky zo strany žalovaného 1/ a po neúspešnej snahe o dohodu, podali pôvodní žalobcovia v decembri roku 2005 žalobu, o ktorej prebieha konanie už 12-ty rok. Nie teda z vlastnej vôle prestali žalobcovia (ich právni predchodcovia) využívať daný prechod, ale stalo sa tak výlučne v dôsledku konania žalovaného 1/. Žalobcovia poznamenali, že pri svojej argumentácii odvolatelia zrejme pozabudli na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka, pričom tvrdené právo je uplatnené v danom spore, ktorý stále trvá. Opätovne žalobcovia navrhujú prvoinštančný rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

11. Žalovaná 3/ sa k odvolaniu žalovaných v 1., 2., v 4. a 5. rade nevyjadrila, ani k následným vyjadreniam strán sporu.

12. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario pri viazanosti skutkovým stavom podľa ustanovenia § 383 CSP a vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP čiastočný rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

13. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

15. Podľa ustanovenia § 470 ods. 4 CSP konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

16. Odvolací súd, vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodoval ešte za platnosti a účinnosti predošlej procesnej úpravy zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, považuje za potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že odo dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. V zmysle intertemporálneho ustanovenia § 470 ods. 1 CSP sa ustanovenia Civilného sporového poriadku aplikujú aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

17. Odvolací súd konštatuje, že predbežne boli právne pomery medzi stranami sporu upravené nariadením neodkladného/predbežného opatrenia uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 4C/33/2006-1004 zo dňa 08.04.2016, ktorým okresný súd vyhovel návrhu žalobcov v 1. a 2. rade na nariadenie predbežného opatrenia a žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade uložil povinnosť strieť prechod syna žalobcu 1/ maloletého M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. C., Q. A. XXXX/XX a to pešo po nehnuteľnostiach presne špecifikovaných vo výroku uznesenia okresného súdu a to v rozsahu zodpovedajúcom ploche vyznačenej bodkočiarkami na geometrickom pláne T. O. C., znalca z odboru geodézie a kartografie, vyhotovenom dňa 18.08.2009, tvoriaceho neoddeliteľnú súčasť uznesenia, s

tým, že v danej veci predbežné opatrenie zanikne najneskôr právoplatnosťou kolaudačného rozhodnutia na povolenie užívania chodníka, ktorý bude vybudovaný pri opornom múre popri nehnuteľnostiach žalobcov a žalovaných s napojením na už existujúci chodník pri kruhovom objazde pri W. P.O. I. v V. C.. Ďalším výrokom súd uložil žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade povinnosť strpieť prejazd žalobcu 1/ osobným motorovým vozidlom zn. A. Y. EČ: V. XXX Q. maximálne 1 krát denne tam a späť v čase od 7.30 do 8.30 hod. a od 16.00 do 18.00 hod. po nehnuteľnostiach špecifikovaných vo výroku uznesenia na ploche zodpovedajúcej a vyznačenej bodkočiarkami na geometrickom pláne T.. O. C., znalca z odboru geodézie a kartografie, vyhotovenom dňa 18. 8. 2009, tvoriaceho neoddeliteľnú súčasť uznesenia. Ďalším výrokom súd uložil žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade povinnosť strpieť prejazd mechanizmov po špecifikovaných nehnuteľnostiach v rozsahu potrebnom pre dovoz materiálu na výstavbu dreveného prístrešku a na vykonanie zemných prác na parc. KN- C č. XXX/X k.ú. V. C. potrebných pre prípravu pozemku na výstavbu dreveného prístrešku pri existujúcej garáži bez súpisného čísla na parc. KN- C č. XXX/X k.ú. V. C. a na odvoz prebytočnej zeminy, s tým, že súd uložil žalobcovi 1/ povinnosť o zamýšľanom prechode mechanizmov za účelom výstavby prístrešku a urobena potrebných terénnych prác a úprav vopred informovať žalovaného 1/ minimálne SMS správou alebo e-mailom najmenej 24 hodín pred zamýšľaným prechodom mechanizmov s tým, že maximálny počet prejazdov inými ako osobnými motorovými vozidlami v súvislosti s výstavbou prístrešku a realizáciu potrebných terénnych úprav je 6 prejazdov tam a späť. Posledným výrokom súd uložil žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade povinnosť v lehote 15 dní od nariadenia predbežného opatrenia odstrániť prekážky (veci, stavebný materiál a oplotenie) v časti, pokiaľ tieto zasahujú do plochy parciel špecifikovaných vo výrokovej časti uznesenia. Takto nariadené neodkladné opatrenie (v čase jeho nariadenia predbežné opatrenie) bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co 312/2016-1097 zo dňa 13.06.2016.

18. Voči čiastočnému rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 4C/33/2016-1017 zo dňa 17.03.2016 podali odvolanie žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 3. októbra 2017 č.k. 14Co/313/2016-1179 a čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

19. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovení § 420 písm. e/ a f/ CSP a tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 3Cdo/37/2018-1356 zo dňa 16. októbra 2018 dospel k záveru, že dovolanie žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ je dôvodné, lebo je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 432 ods. 1 CSP - nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. V dôsledku uvedeného potom dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/313/2016- 1179 z 3. októbra 2017 v znení opravného uznesenia č.k. 14Co 313/2016- 1313 zo dňa 16. januára 2018 zrušil podľa ustanovenia § 449 ods. 1 CSP a podľa ustanovenia § 450 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

21. Ako ďalšiu zásadnú skutočnosť, ohľadom ustálenia predmetu sporu v tomto štádiu konania, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 139, § 142 ods. 1 a 2 a § 143 CSP uznesením č.k. 4C/33/2006-1391 zo dňa 10.12.2018 o návrhu žalobcov 1/ a 2/ na zmenu žaloby tak, že súd pripustil zmenu žaloby tak, ako je obsiahnuté vo výroku uvedeného uznesenia, avšak je nutné zdôrazniť, že pripustená zmena sa netýkala predmetu sporu tak, ako o ňom rozhodol súd prvej inštancie čiastočným rozsudkom č.k. 4C/33/2006-1017 zo dňa 17.03.2016.

22. Podaním datovaným dňa 30.01.2019 a doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 04.02.2019 žalobcovia zaslali súdu oznámenie o podaní ústavnej sťažnosti a súčasne návrh na prerušenie konania. V podaní súdu oznámili, že dňa 22.01.2019 podali na Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy SR a podľa § 49 a nasl. zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR, ktorá bola doručená Ústavnému súdu SR dňa 23.01.2019. Následne dňa 25.01.2019 zaslali žalobcovia ÚS SR doplnenie prílohy k ústavnej sťažnosti. Žalobcovia uviedli, že s ohľadom na predmet ústavnej sťažnosti, ktorou sa žalobcovia z viacerých samostatných dôvodov podrobne v nej zdôvodnených domáhajú zrušenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 37/2018 zo dňa 16.10.2018, ktorý zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 3. októbra 2017 č.k. 14Co/313/2016-1179, z dôvodu, že podľa ich tvrdenia týmto rozhodnutím došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu priznaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, žalobcovia navrhovali, aby konajúci súd prerušil konanie ktoré

prebieha na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 4C/33/2006 do právoplatného skončenia konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcov zo dňa 22.01.2019 či už z dôvodu vyplývajúceho z § 162 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko rozhodnutie súdu v predmetnej veci a jeho ďalší postup je závislé od posúdenia toho, či došlo alebo nedošlo rozhodnutím NS SR sp. zn. 3Cdo 37/2018 zo dňa 16.10.2018 k porušeniu ústavných práv žalobcov, poprípade aj z dôvodu podľa § 164 CSP, nakoľko Ústavným súdom SR je riešená otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie a ďalší postup súdu v predmetnom konaní. K návrhu na prerušenie konania žalobcovia pripojili ústavnú sťažnosť, spolu s potvrdením o jej zaslaní adresátovi - Ústavnému súdu SR.

23. Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že Kancelária Ústavného súdu SR na dožiadanie súdu prvej inštancie oznámila, že predmetné konanie o ústavnej sťažnosti žalobcov je po predbežnom prerokovaní v senáte vedené pod sp. zn. IV. ÚS 69/2019, pričom o podaní už bolo rozhodnuté dňa 07.02.2019 uznesením o odmietnutí ústavnej sťažnosti žalobcov. Uvedenú zásadnú skutočnosť mal odvolací súd verifikovaný aj z obsahu Tlačovej informácie č. S4/5/2019 z 20. februára 2019 pod bodom 13., podľa ktorej na neverejnom zasadnutí IV. senátu Ústavného súdu SR konaného dňa 7. februára 2019 vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 69/2019 o sťažnosti B.. P. B. a M.. S. B., ktorou namietali porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 37/2018 zo 16. októbra 2018, Ústavný súd SR rozhodol tak, že sťažnosť B.. P. B. a M.. S. B. odmieta.

24. Procesným podaním datovaným dňa 23.04.2019 zaslali žalobcovia 1/ a 2/ odvolaciemu súdu uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 69/2019-34 zo dňa 07.02.2019 a súčasne oznámili odvolaciemu súdu, že berú nimi podaný návrh na prerušenie konania obsiahnutý v podaní z 29.01.2019, späť.

25. Odvolací súd, po vrátení veci dovolacím súdom na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, sa tak v prvom rade procesne vysporiadal s návrhom žalobcov v 1/ a 2/ rade na prerušenie konania z dôvodu vymedzených v predošlých odsekoch tohto rozsudku a s ohľadom na následné späťvzatie žalobcami 1/ a 2/ tohto návrhu na prerušenie konania.

26. Podľa ustanovenia § 162 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

27. Podľa ustanovenia § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

28. Podľa čl.4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

29. Podľa ustanovenia § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa ustanovenia § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

31. Odvolací súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok vo svojich ustanoveniach výslovne nerieši procesnú situáciu, keď strana sporu navrhne prerušenie konania (teda podá na súd procesný návrh, o ktorom súd rozhoduje), no ešte pred rozhodnutím súdu návrh na prerušenie konania vezme späť a nežiada o ňom konať. Odvolací súd preto, s poukazom na čl. 4 CSP, v spojení s ustanovením § 378 ods. 1 CSP a podľa ustanovenia § 145 ods. 1 CSP rozhodol o späťvzátí návrhu žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania analogicky procesnej situácii, kedy žalobca vezme späť žalobu, pričom zohľadňujúc špecifikum späťvzatia návrhu na prerušenie konania sa súhlas druhej strany so späťvzatím takéhoto návrhu nevyžaduje (je v prospech protistrany). Odvolací súd preto analogicky s poukazom na ustanovenie § 145 ods. 1 CSP konanie o návrhu na prerušenie konania výrokom I. tohto rozsudku zastavil. Pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na uvedenú právne významnú skutočnosť a to, že v konaní o ústavnej sťažnosti žalobcov, ktoré malo byť dôvodom navrhovaného prerušenia konania, bolo už v čase rozhodovania o tomto návrhu Ústavným súdom SR rozhodnuté, odvolací súd

konštatuje, že odpadol navrhovaný dôvod prerušenia konania a nie je tak dôvod na eventúálne zváženie dôvodu na prerušenie konania ex offo aj bez návrhu strany sporu (tento bol vzatý späť) či už podľa ustanovenia § 162 ods. 1 CSP, eventúálne § 164 CSP.

32. Následne sa odvolací súd, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379 a § 380 CSP), vysporiadal predovšetkým s procesnými námietkami odvolateľov obsiahnutých v odvolaní.

33. Pokiaľ žalovaní v 1., 2., 4. a 5. rade v odvolaní opakovane namietali zaujatosť zákonnej sudkyne s poukazom na jej možný pomer k veci a k strane sporu vzhľadom na jej kolegiálny vzťah k žalobcovi 1/, ktorý podľa tvrdenia žalovaných v 1., 2., 4. a 5. rade vzbudzuje u nich pochybnosť o jej nezaujatosti, nakoľko žalobca 1/ je sudcom Okresného súdu Dolný Kubín a pravidelne sa zúčastňuje na grémiách a stretnutiach sudcov v rámci Žilinského samosprávneho kraja, kde má možnosť osloviť a kontaktovať zákonnú sudkyňu ohľadom prejednávanej veci, odvolací súd sa predmetnou námietkou zaujatosti vysporiadal už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí a v tomto rozsahu odkazuje na odôvodnenie uznesenia č.k. 14Co/312/2016-1097 zo dňa 13.06.2016. Len v stručnosti a pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Odvolací súd poznamenáva, že o námietke zaujatosti žalovaných z totožného dôvodu už bolo Krajským súdom v Banskej Bystrici, ako súdom nadriadeným, rozhodované uznesením č.k. 12 NcC/19/2013 - 828 zo dňa 28.08.2013, pričom nadriadený súd námietku zaujatosti vyhodnotil ako nedôvodnú a zákonnú sudkyňu v prejednávanej veci z rozhodovania nevylúčil. Okrem toho odvolací súd v súvislosti s dôvodmi možnej zaujatosti zákonnej sudkyne v súvislosti s procesným postupom súdu a rozhodovaním súdu (pokiaľ odvolatelia namietajú jej zaujatosť v dôsledku toho, že čiastočným rozsudok bolo vyhovené žalobe) upriamuje pozornosť odvolateľov na ustanovenie § 53 ods. 3 CSP, podľa ktorého ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; ani v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Je tak zrejmé, že o opakovaných tvrdeniach žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/, ako aj námietkach zaujatosti v súvislosti s procesným postupom súdu a rozhodovaním súdu nadriadený súd ako o relevantných dôvodoch namietanej zaujatosti zákonnej sudkyne v zmysle dikcie procesnej normy nerozhoduje. K dôvodnosti tohto odvolacieho dôvodu zaujal právny názor aj dovolací súd, ktorý v uznesení sp. zn. 3Cdo 37/2018 zo dňa 16.10.2018 vyslovil, že pokiaľ dovolatelia namietali procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. e/ CSP, ku ktorej došlo podľa ich presvedčenia v dôsledku toho, že spor na súde prvej inštancie prejednávala a rozhodla vylúčená sudkyňa majúca k žalovanému 1/ kolegiálny vzťah, dovolací súd v zhode so súdom odvolacím zdôraznil, že okolnosti, ktoré žalovaní namietajú vo vzťahu k postupu sudkyne súdu prvej inštancie (t.j. údajný celý rad procesných nesprávností) alebo jej rozhodovacej činnosti (nariadenie predbežného opatrenia), nemožno považovať za dôvod na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu (§ 53 ods. 3 CSP).

34. Žalovaní 1/, 2/, 4/ a 5/ v odvolaní ďalej namietali podľa ich názoru nesprávny, respektíve nezákonným procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým malo dôjsť k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces a k odňatiu možnosti konať pred súdom, a to tým, že súd vyhlásil rozsudok na pojednávaní konanom dňa 17.03.2016 v neprítomnosti žalovaných 1/, 2/, 4/ a 5/ a to napriek tomu, že na vykonanie pojednávania v ich neprítomnosti neboli splnené zákonné predpoklady podľa ustanovenia § 101 O.s.p. v znení platnom a účinnom v čase vyhlásenia rozsudku. Žalovaný 1/ tvrdil, že predložil súdu potvrdenie o nemožnosti zúčastniť sa pojednávania a žiadal o odročenie termínu pojednávania zo zdravotných dôvodov. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a zápisnice z pojednávania zo dňa 17. 3. 2016 túto námietku odvolateľov považuje za nedôvodnú. Z obsahu spisu nevyplýva, že by neboli splnené zákonné podmienky a predpoklady na konanie súdu bez prítomnosti účastníkov konania podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. v znení platnom a účinnom v danom čase a v zmysle dikcie ktorého ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Z obsahu spisu je zrejmé, že strany sporu boli riadne a včas na pojednávanie vytýčené súdom prvej inštancie na deň 17.03.2016 predvolané (žalovaný 1/ prevzal predvolanie súdu dňa 22.02.2016, žalovaná 2/ dňa 19.02.2016, žalovaná 3/ dňa 17.02.2016, splnomocnený zástupca žalovanej 3/ dňa 17.02.2016, žalovaný 4/ dňa 22.02.2016 a žalovaná 5/ dňa 19.02.2016 - č.l. 954 spisu), pričom pokiaľ žalovaný 1/, ako súčasne splnomocnený zástupca žalovaných v 2., 4. a 5. rade tvrdí, že predmetné pojednávanie bolo konané v neprítomnosti žalovaných v 1., 2., 4. a 5. rade napriek

tomu, že žalovaný 1/ riadne a včas ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní a žiadal súčasne o odročenie daného pojednávania zo zdravotných dôvodov, toto jeho tvrdenie nezodpovedá obsahu spisu. V spise je zažurnalizované oznámenie žalovaného 1/ o svojej pracovnej neschopnosti, z obsahu ktorého vyplýva len upovedomenie konajúceho súdu o jeho pracovnej neschopnosti so zaslaním kópie potvrdenia o jeho dočasnej práceneschopnosti, s oznámením, že na základe tejto skutočnosti sa nemôže zúčastniť pojednávania dňa 17.03.2016 o 9:30 hod. (č.l. 983 spisu). Uvedené oznámenie o pracovnej neschopnosti s upovedomením súdu o tom, že sa z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti nemôže zúčastniť daného pojednávania, možno chápať ako kvalifikované ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní, avšak z tohto procesného podania, ani zo žiadneho následného vyjadrenia či žiadosti žalovaného 1/, však nevyplýva súčasne aj žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu dočasnej práceneschopnosti žalovaného 1/. Pokiaľ žalovaný 1/ ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní konanom dňa 17.03.2016, avšak súčasne nežiadal o odročenie daného pojednávania, súd postupoval zákonne, pokiaľ po vyhlásení veci konštatoval včasnosť doručenia predvolania na dané pojednávanie, pričom obsahom zápisnice z priebehu pojednávania je konštatovanie súdu, že dňa 15.03.2016 žalovaný 1/ doručil súdu podanie, ktorým oznámil súdu svoju dočasnú pracovnú neschopnosť a zaslal kópiu potvrdenia o jeho dočasnej práceneschopnosti, avšak pojednávanie z tohto dôvodu odročiť nežiadal a pokiaľ následne súd prvej inštancie vyhlásil uznesenie, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu 2/ a žalovaných 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ (č.l. 999 spisu), postup súdu bol zákonný a v súlade so znením ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. platným a účinným v čase vyhlásenia čiastočného rozsudku. Z obsahu zápisnice z pojednávania je zrejmé, že na pojednávaní sa osobne zúčastnili žalobca 1/, právny zástupca žalobcu 2/ a splnomocnený zástupca žalovanej 3/. Odvolací súd poznamenáva, že uvedený procesný postup je obsiahnutý aj v odôvodnení napadnutého čiastočného rozsudku (č.l. 17 odôvodnenia čiastočného rozsudku).

35. Odvolací súd pred samotným vecným prieskumom odvolaním napadnutého čiastočného rozsudku súdu prvej inštancie nepovažuje za opodstatnenú ani odvolaciu námietku odvolateľov, vytykajúcu rozsudku súdu 1. inštancie nepreskúmateľnosť a nedostatok dôvodov. Okresný súd svoje rozhodnutie riadne a dostatočne argumentačne presvedčivo zdôvodnil, s poukazom na vykonané dokazovanie, vysvetlil, ktoré dôkazy a akým spôsobom vyhodnotil a akými úvahami, s poukazom na konkrétnu právnu úpravu sa riadil a následne rozhodol čiastočným rozsudkom. Taktiež aj k týmto odvolacím námietkam zaujal právny názor dovolací súd a vyslovil nedôvodnosť týchto námietok, pokiaľ dovolatelia namietali dovolaním procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, vyvodzovanú dovolateľmi z toho, že súd prvej inštancie vyhlásil čiastočný rozsudok v neprítomnosti žalovaného 4/ a dovolací súd taktiež konštatoval nedôvodnosť dovolacích argumentov v zmysle § 420 písm. f/ CSP a to pokiaľ dovolatelia uviedli, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený (nepreskúmateľný), pretože súdy sa medziiným vôbec nevyrovnali s otázkou, o vecné bremeno akej povahy má ísť v danom spore (či „in personam“ alebo „in rem“).

36. Po konštatovaní nedôvodnosti uvedených procesných námietok odvolateľov sa následne odvolací súd zameril na preskúmanie vecnej správnosti odvolaním napadnutého čiastočného rozsudku súdu prvej inštancie, pri viazanosti vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 455 Civilného sporového poriadku.

37. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci, stotožňuje sa so skutkovými závermi súdu prvej inštancie a v zmysle § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Dovolací súd taktiež pokiaľ preskúmaval rozhodnutie odvolacieho súdu, považoval skutkový stav veci zistený súdom prvej inštancie za dostatočný a správne zistený. Z týchto dôvodov nebolo potrebné v štádiu odvolacieho konania opakovať ani dopĺňať dokazovanie podľa ustanovenia § 384 CSP a za týmto účelom nariaďovať pojednávanie podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP pred odvolacím súdom. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 383 CSP pri svojom rozhodnutí vychádzal, avšak pri viazanosti vysloveným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, ako dovolacieho súdu, s poukazom na ustanovenie § 455 CSP, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na nesprávnom právnom posúdení.

38. Odvolací súd taktiež konštatuje, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Cdo/37/2018-1356 zo dňa 16. októbra 2018, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/313/2016- 1179 z 3. októbra 2017 v znení opravného uznesenia č.k. 14Co 313/2016-

1313 zo dňa 16. januára 2018, bol súdom prvej inštancie doručený stranám sporu, tieto sa mali možnosť s jeho obsahom a právnymi názormi v ňom obsiahnutými vopred a podrobne oboznámiť, odvolací súd je týmito dôvodmi a vysloveným právnym názorom viazaný (viď bod 24. odôvodnenia uznesenia NS SR sp. zn. 3 Cdo 37/2018) a tak rozhodnutie odvolacieho súdu nemôže pre strany sporu predstavovať prekvapivé rozhodnutie.

39. Pokiaľ ide o samotnú vecnú správnosť odvolaním napadnutého čiastočného rozsudku súdu prvej inštancie, zásadné je zodpovedanie otázky, či žalobcovia (ich právny predchodca) mohli byť dobromyseľní v tom, že prechádzaním cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú právo zodpovedajúce vecnému bremenu a teda, či žalobcovia (ich právni predchodcovia) mohli vydržaním nadobudnúť nimi tvrdené právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

40. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 110/2010 konštatoval, že „predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva (§ 130, § 134 Občianskeho zákonníka). Ako je predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa veci jeho presvedčenie, že mu vec patrí ako vlastníkovi, tak predpokladom dobrej viery u oprávneného držiteľa práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je presvedčenie, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží. Toto presvedčenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami, ktoré ho k tomu oprávňujú. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu musí byť, so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že právo, ktoré k cudzej veci vykonáva, mu patrí, lebo riadne vzniklo alebo na neho riadne prešlo. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je v dobrej viere, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu takéto právo patrí“.

41. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 7 MCdo 4/2013 konštatoval, že „oprávnená držba sa musí opierať o právny titul (formálne správny, neplatný, či domnelý) a súčasne musí byť poctivá v zmysle existencie dobrej viery držiteľa. Len výnimočne sa môže zakladať na ospravedliteľnom právnom omyle. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Pre účely prejednávanej veci treba osobitne zdôrazniť, že omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonale znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedliteľný - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť. Okolnosti, ktoré môžu svedčiť o existencii dobrej viery držiteľa sa spravidla spájajú s okolnosťami, ktoré sa týkajú právneho titulu uchopenia sa držby“.

42. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 361/2012 konštatuje, že „judikatúra súdov je konštantná v tom, že pokiaľ sa niekto uchopí držby nehnuteľnosti po 1. apríli 1964 na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola uzavretá v písomnej forme, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu nehnuteľnosť patrí a v zmysle § 130 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka nemôže byť držiteľom oprávneným (5 Cdo 49/2010). Na základe ústnej zmluvy o jej prevode nemôže byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci aj keď je subjektívne presvedčený, že takáto zmluva na originálne nadobudnutie vlastníckeho práva postačuje. Držba nehnuteľnosti opierajúca sa o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti (1 Cdo 137/2011)“.

43. S poukazom na uvedené rozhodnutia a pri viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu v tejto konkrétnej veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa riešením otázky dobromyseľnosti držby práva vecného bremena odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, ktorú predstavujú vyššie citované rozhodnutia najvyššieho súdu. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V

danom spore žalobcovia tvrdia, že právnym titulom vydržania nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

44. Predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu patrí k originálnym spôsobom nadobudnutia tohto vecného práva a pojmovo predstavuje jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je oprávnená držba trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciu dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba (vo všeobecnosti) predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu právo patrí, a že je v tejto dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti; uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočíva v presvedčení držiteľa, že na základe určitého titulu bolo zriadené vecné právo (vecné bremeno) a že v takto založenom právnom vzťahu je oprávnený vykonávať právo, ktoré tvorí obsah tohto vzťahu. Dobrá viera predstavuje aj v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vnútorný, psychický stav držiteľa. Zo zákona vyplýva, že nestačí prostá subjektívna dobrá viera; oprávnený držiteľ musí byť v dobrej viere „so zreteľom na všetky okolnosti“. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť daná už pri vzniku držby a potom po celý priebeh vydržacej doby.

45. Vecné bremená patria medzi vecné práva k cudzej veci (iura in re aliena). Obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť alebo robiť alebo sa niečoho zdržať. Samo takéto obmedzenie vlastníka nehnuteľnej veci nie je ale určujúcim znakom inštitútu vecného bremena, lebo predmetné obmedzenie (niečo trpieť, niečoho sa zdržať, niečo konať) môže vyplývať aj z iného dôvodu, napríklad obligačného. Vo všeobecnosti môže byť obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu aj právo prechádzať cez určitý pozemok, avšak sama skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napríklad prechádza cez cudzí pozemok), ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. Faktické prechádzanie cez pozemok sa v praxi môže uskutočňovať na základe rôznych právnych titulov (napríklad zmluvy o prenájme) ale aj bez právneho titulu.

46. V danom prípade mal byť tvrdeným titulom vstupu M.. Q. K. do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vo vzťahu k spornej časti nehnuteľností najskôr ústny a potom aj písomný súhlas M.. Z. M., vtedajšieho riaditeľa OÚNZ v Dolnom Kubíne, obsiahnutý v liste z 5. novembra 1970 nasledovného znenia: „Na základe vašej žiadosti súhlasím, aby ste s vašim osobným motorovým vozidlom prechádzali cez areál starej nemocnice v Dolnom Kubíne“ (ďalej len „list“).

47. V zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak nie je táto vôľa v rozpore s jazykovým prejavom. Uvedené ustanovenie predpokladá, že o obsahu právneho úkonu môže vzniknúť pochybnosť z hľadiska jeho určitosti alebo zrozumiteľnosti a pre taký prípad formuluje výkladové pravidlá, ktoré ukladajú súdu, aby tieto pochybnosti odstránil výkladom založeným na tom, že okrem jazykového vyjadrenia právneho úkonu vyjadreného slovne, podrobí skúmaniu i vôľu (úmysel) konajúcich osôb. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Okrem toho súd na základe vykonaného dokazovania posúdi, aká bola (alebo mohla byť) skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy.

48. Výkladom možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňovať. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže viesť k nahradeniu, prípadne zmene už urobených prejavov vôle; interpretácia úkonu smeruje iba k tomu, aby bol jeho obsah vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase jeho urobenia. Aby určitý právny úkon mohol byť vykladaný tak, že sa ním zriaďuje vecné bremeno, malo by z neho vyplývať, že sa zriaďuje vecné (nie iné) právo, ktoré je časovo neobmedzené a zaťažuje nehnuteľnosť, ktorej sa tento úkon týka. V danom prípade z listu nevyplýva, že by v ňom prejavovaná vôľa smerovala k zriadeniu vecného bremena.

49. Právny poriadok v čase vyhotovenia listu (to znamená Občiansky zákonník v znení od 1. apríla 1964 do 31. marca 1983, kedy nadobudla účinnosť novela daná zákonom č. 131/1982 Zb.) uznával jediný spôsob vzniku vecných bremien. Podľa § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v tomto znení záložné

práva a vecné bremená môžu vznikáť len zo zákona. V uvedenom období teda nemohli vzniknúť vecné bremená na základe zmluvy. Zmluvné zriadenie práva prechodu alebo prejazdu cez určitú nehnuteľnosť bolo v uvedenom období prípustné, avšak iba v obligačnom vzťahu. Právo prechodu nemohlo byť zmluvne zriadené ako vecné právo (právo zodpovedajúce vecnému bremenu). Pokiaľ vtedajší právny poriadok neprípúšťal zmluvné zriadenie vecného bremena, pôvodní žalobcovia nemali objektívny dôvod nadobudnúť vnútorné presvedčenie, že na základe listu sú oprávnení vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Ak toto presvedčenie napriek tomu mali, išlo u nich jednoznačne o právny omyl neospravedliteľný, lebo ustanovenie § 495 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v uvedenom období bolo jasné, zrozumiteľné a neumožňovalo viacero výkladov.

50. Podobne štatutárny zástupca organizácie spravujúci areál nemocnice nemohol pri rokovaní o žiadosti právneho predchodcu žalobcov navodzovať dojem, že svojim súhlasom zriaďuje vecné bremeno. V čase, keď podľa žaloby mali pôvodní žalobcovia vstúpiť do držby práva vecného bremena (prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností), nemohli byť preto pri zachovaní obvyklej opatrnosti subjektívne presvedčení že sú oprávnenými držiteľmi tohto vecného práva. Pre ich domnienku, že im právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží, nebol (objektívne) daný žiadny dôvod.

51. Občiansky zákonník v znení účinnom od 1. apríla 1983 do 31. decembra 1991, kedy nadobudla účinnosť jeho novela daná zákonom č. 509/1991 Zb., prelomil predchádzajúcu zásadu, že vecné bremená môžu vznikáť len zo zákona alebo na základe zákona. V zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení pripúšťalo medziiným zriadenie vecného bremena aj zmluvou a tiež nadobudnutie práva zodpovedajúce vecnému bremenu výkonom práva (vydržaním); na účinnosť zmluvy, z ktorej sa nadobúdalo právo zodpovedajúce vecným bremenám, bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Podľa § 135a ods. 3 tohto zákonníka bolo vylúčené vydržanie vlastníctva a aj práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ak išlo o pozemok v socialistickom vlastníctve alebo pozemok, ku ktorému mala „socialistická“ organizácia právo užívania podľa osobitných predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1. apríla 1983 platilo, že do času uvedeného v ustanovení § 135a v znení zákona č. 131/1982 Zb. sa započíta aj čas, po ktorý občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 135a ods. 2) pred 1. aprílom 1983; tento čas sa však neskončí skôr než uplynutím jedného roka od tohto dňa. Ani Občiansky zákonník v znení účinnom v tomto období neďával žiadny podklad pre vnútorné presvedčenie pôvodných žalobcov, že právo prechodu (prejazdu) cez spornú časť nehnuteľností vykonávajú na podklade listom zriadeného vecného bremena. List aj naďalej nemohol byť považovaný za relevantný titul vstupu pôvodných žalobcov do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností. Započítanie doby držby v zmysle § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka neprichádzalo v prípade pôvodných žalobcov do úvahy preto, lebo ich držba (čo do práva zodpovedajúceho vecnému bremenu) nemohla byť oprávnená.

52. Z vyššie uvedených dôvodov potom pôvodní žalobcovia ani v uvedenom období nemohli byť pri zachovaní obvyklej opatrnosti subjektívne presvedčení, že spornú časť nehnuteľností užívajú ako prechod alebo prejazd titulom práva vyplývajúceho z vecného bremena - nemali objektívny dôvod vychádzať z predpokladu, že prechádzaním cez spornú časť nehnuteľností realizujú právo, ktoré je obsahom zriadeného vecného bremena.

53. Občiansky zákonník v znení od 1. januára 1992, kedy nadobudla účinnosť jeho novela daná zákonom č. 509/1991 Zb., v § 151o ustanovil, že vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebná registrácia štátnym notárstvom (v súčasnosti vklad do katastra nehnuteľností). Občiansky zákonník v uvedenom znení priniesol podstatnú zmenu aj čo do úpravy vydržania. Dňom 1. januára 1992 mohol nadobudnúť vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu ten, kto mal toto právo v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desať rokov pred týmto dňom. Od uvedeného dňa vo všeobecnosti platí, že do doby, po ktorú mal oprávnený držiteľ vec v držbe, treba pre účely vydržania započítať aj dobu, po ktorú držal vec (právo) pred 1. januárom 1992.

54. V danom prípade sa vyššie uvedené všeobecné konštatovanie netýka pôvodných žalobcov. Napriek tomu, že 1. januárom 1992 odpadli v zásade všetky predchádzajúce obmedzenia vydržania (aj vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu), nič to nezmenilo na tom, že ich držba nemohla byť od počiatku dobromyseľná. Tak, ako v prípade subjektu tvrdiaceho, že právnym titulom vydržania nadobudol vlastníctvo nehnuteľnosti, je nevyhnutnou podmienkou existencia titulu objektívne spôsobilého vyvolať vnútorné presvedčenie držiteľa, že nehnuteľnosť mu patrí ako vlastníkovi (že vykonáva oprávnenia vlastníka), zostáva aj v prípade subjektu tvrdiaceho, že právnym titulom vydržania nadobudol právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nevyhnutnou podmienkou existencia takého (aspoň domnelého) titulu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať vnútorné presvedčenie držiteľa, že určité právo (napríklad prechodu a prejazdu) vykonáva ako oprávnený z vecného bremena. Existencia takého titulu nebola preukázaná. Je tak zrejmé, že list (resp. iná písomnosť identického obsahu) nebol za rovnakých okolností objektívne spôsobilý vyvolať takéto vnútorné presvedčenie ani u žiadneho iného subjektu. Na tomto konštatovaní nič nemenia individuálne okolnosti, za ktorých pôvodní žalobcovia svojpomocne upravili príjazdovú komunikáciu.

55. Podľa prechodného ustanovenia § 868 ods. 1 Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1. januára 1992 platí, že pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Pôvodní žalobcovia 1. januárom 1992 nemali objektívny dôvod byť subjektívne v presvedčení, že sú dobromyseľní držiteľia práva vyplývajúceho z vecného bremena, obsahom ktorého je ich právo prechodu a prejazdu cez spornú časť nehnuteľností. So zreteľom na to, že v zmysle zákonnej intencie „podľa doterajších predpisov“ nemohli byť dobromyseľnými držiteľmi, dospel potom odvolací súd k záveru, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu nenadobudli ani 1. januárom 1992.

56. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

57. Odvolací súd tak, viazaný právne záväzným názorom dovolacieho súdu obsiahnutým v jeho uznesení sp. zn. 3Cdo 37/2018 zo dňa 16. 10.2018 a s poukazom na dôvody a právne závery v ňom obsiahnuté potom konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie v danom prípade založil svoje rozhodnutia - odvolaním napadnutý čiastočný rozsudok - na závere, podľa ktorého aj len súhlas niekdajšieho štatutárneho orgánu organizácie spravujúcej majetok štátu (a po ňom nasledujúce dlhodobé a nerušené prechádzanie cez spornú časť nehnuteľností) postačoval pre prijatie záveru, že právní predchodcovia žalobcov vstúpili v roku 1970 do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a že toto právo vydržali k 1. januáru 1992, tento záver súdu nemožno považovať za správny a súladný s konštantnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorú v danom prípade prezentujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 110/2010, sp. zn. 7 MCdo 4/2013 a sp. zn. 4 Cdo 361/2012.

58. Vzhľadom na uvedený právny záver a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie o tom, že boli naplnené zákonné podmienky vydržania tvrdeného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, potom odvolací súd pri viazanosti správne a dostatočne zisteným skutkovým stavom podľa ustanovenia § 383 CSP a vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP čiastočný rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

59. Žaloba tak bola zamietnutá v časti žalobného petitu, ktorým sa žalobcovia domáhali určenia, že v prospech vlastníkov parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XXXX m², parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcely č. CKN XXX/X záhrady o výmere XX m², parcely č. CKN XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a stavby garáže bez súpisného čísla, postavené na parcele č. CKN XXX/X, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, existuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z práva prechádzať po častiach parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, parcely č. CKN XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na

Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny a parcely č. CKN XXX/X ostatné plochy o výmere XXX m², zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie V. C. na Okresnom úrade Dolný Kubín, odbor katastrálny, na odporcov a vyznačených červenými bodkočiarkami na geometrickom pláne vyhotovenom T. O. C., znalcom z odboru geodézie a kartografie dňa 18.8.2009 pod č. 4C-391-33/2006, úradne overenom Správou katastra Dolný Kubín dňa 26.8.2009, a to pešo, príručnými vozíkmi, detskými kočíkmi, bicyklami, jednostopovými motorovými vozidlami, osobnými motorovými vozidlami, traktormi a nákladnými motorovými vozidlami a v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie meritórne rozhodnúť o ďalších petítoch pripustenej zmeny žaloby obsiahnutej vo výrokoch II., III., IV. a V. uznesenia Okresného súdu Ružomberok č.k. 4C/33/2006-1391 zo dňa 10.12.2018.

60. V závere rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu odvolacieho konania zaslali žalobcovia 1/ a 2/ odvolaciemu súdu procesné podanie - vyjadrenie datované dňa 05.04.2019, v ktorom navrhli, aby sa odvolací súd oboznámil pred svojim rozhodnutím s obsahom podanej ústavnej sťažnosti, v ktorej sú prezentované aj argumenty k samotnému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.10.2018 sp. zn. 3Cdo 372/2018 a ich námietky k postupu dovolacieho súdu. Žalobcovia požiadali odvolací súd, aby sa následne s týmito skutočnosťami a námietkami obsiahnutými v ústavnej sťažnosti vo svojom rozhodnutí vysporiadal, pretože žalobcovia v nej uviedli konkrétne dôvody, pre ktoré je podľa nich dané rozhodnutie dovolacieho súdu nezákonné. Odvolací súd poznamenáva, že nie je v kompetencii odvolacieho súdu vyjadrovať sa a „vysporiadať sa“ vo svojom rozhodnutí s dôvodmi uvádzanými žalobcami v ústavnej sťažnosti adresovanej Ústavnému súdu SR a smerujúcej voči rozhodnutiu dovolacieho súdu. S dôvodmi uvedenými žalobcami 1/ a 2/ v ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR a podľa § 49 a nasl. zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, datovanej dňa 22.01.2019 a doplnenej podaním zo dňa 24.01.2019, sa vysporiadal Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 69/2019 zo dňa 07.02.2019, ktorý ústavnú sťažnosť odmietol.

61. V predmetnom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 69/2019 zo dňa 07.02.2019 Ústavný súd SR konštatoval, že sťažovatelia namietali, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovatelia v prvom rade argumentovali tým, že najvyšší súd vychádzal pri preskúvaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania z pozmeneného skutkového stavu (titul vstupu do držby), čím porušil § 442 CSP <., keďže sťažovatelia tvrdili, že titulom ich vstupu do držby práva prechodu bola ústna dohoda, pričom najvyšší súd vychádzal zo skutočností uvádzaných v liste z 5. novembra 2017 (ďalej aj „prvá námietka“). Ďalej sťažovatelia namietali, že v predmetnej veci došlo k porušeniu § 440 CSP <., podľa ktorého je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, a to tým, že najvyšší súd sa stotožnil s tvrdením dovolateľov o prípustnosti dovolania z dôvodu odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe, pričom ani jeden z najvyšším súdom uvádzaných judikátov nerieši prípad s obdobným skutkovým stavom (ďalej aj „druhá námietka“). Podľa ďalšej námietky sťažovateľov sa najvyšší súd rovnako nevysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami rozhodujúcimi z hľadiska jeho ustálenej judikatúry v otázke posudzovania dobromyseľnosti držiteľa z hľadiska jeho konania v právnom omyle (ďalej aj „tretia námietka“). Ústavný súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitelné alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v príslušnom procesnom kódexe a ústavný súd pripomenul, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej právoplatne skončilo. V zmysle uvedeného v konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania sťažnosti stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky. Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr, prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach. V nadväznosti na uvedené

právne názory ústavný súd potom konštatoval, že v okolnostiach posudzovaného prípadu sú splnené (čiastočne) predpoklady na uplatnenie výnimky z už spomenutej zásady, podľa ktorej ústavný súd v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa právoplatne skončilo konanie. Ústavný súd potom v uznesení sp. zn. IV. ÚS 69/2019 zo dňa 07.02.2019 konštatoval, že k namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu v súvislosti s prvou námietkou sťažovateľov, ktorou argumentujú, že najvyšší súd vychádzal pri preskúvaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania z pozmeneného skutkového stavu (titul vstupu do držby), čím porušil § 442 CSP <., keďže sťažovatelia tvrdili, že titulom ich vstupu do držby práva prechodu bola ústna dohoda, pričom najvyšší súd vychádzal zo skutočností uvádzaných v liste z 5. novembra 2017,

Ústavný súd preskúmal dôvodnosť prvej námietky, keďže táto môže vyvolávať pochybnosti o ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako celku. Odpoveď na otázku, či najvyšší súd (ne)vychádzal z pozmeneného skutkového stavu, je totiž esenciálna pre posúdenie ústavnej udržateľnosti rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho.

V súlade s § 442 CSP <. sa skutkový stav veci a ani výsledky dokazovania pred dovolacím súdom nemôžu meniť. V rámci predbežného prerokovania tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd vychádzal pritom zo svojej konštantnej judikatúry, z ktorej vyplýva, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv. V súvislosti s prvou námietkou potom ústavný súd zdôraznil, že pokiaľ dovolateľ odôvodňuje prípustnosť dovolania s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) CSP <., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu relevantnosť otázky nesie so sebou zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie príslušnej právnej normy), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť zároveň o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 200/2018 <. zo 17. januára 2019). Z relevantných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa od ustálenej rozhodovacej praxe odklonil pri riešení otázky dobromyseľnosti (bod 13 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), pričom vo veci sťažovateľov konajúce súdy založili svoje rozhodnutie na závere, podľa ktorého „aj len súhlas niekdajšieho štatutárneho orgánu organizácie spravujúcej majetok štátu (a po ňom nasledujúce dlhodobé a nerušené prechádzanie cez spornú časť nehnuteľností) postačoval pre prijatie záveru, že právní predchodcovia žalobcov vstúpili v roku 1970 do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a že toto právo vydržali k 1. januáru 1992" (bod 21 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). Z citovaných častí napadnutého uznesenia vyplýva, že podstatnou právnou otázkou (vyriešenie ktorej viedlo k záverom o existencii práva zodpovedajúceho vecnému bremenu), ktorú krajský súd v preskúmvanej veci riešil, bola otázka dobromyseľnosti pri vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a to v kontexte prechádzania „cez pozemok vo vlastníctve štátu len na základe súhlasu štatutárneho zástupcu organizácie spravujúcej tento pozemok" (bod 11.3 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). Podstatná právna otázka dobromyseľnosti držby, ktorú najvyšší súd riešil, sa teda

dotýkala skutkového stavu daného písomným súhlasom štatutárneho zástupcu organizácie, ktorá spravovala predmetný pozemok (list z 5. novembra 1970) a nie ústnej dohody, ktorá mala predchádzať „listu z 5. novembra 1970“ tak, ako to vyplývalo z odôvodnenia vo veci sťažovateľov konajúceho krajského súdu. S poukazom na uvedené potom ústavný súd vo svojom rozhodnutí zhrnul, že nakoľko z už uvedených dôvodov nie je námietka sťažovateľov o tom, že najvyšší súd vychádzal z pozmeneného skutkového stavu a porušil tým § 442 CSP <., opodstatnená, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu v súvislosti s druhou a treťou námietkou sťažovateľov, ktorí namietajú, že došlo k porušeniu § 440 CSP <., podľa ktorého je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, a to tým, že najvyšší súd sa stotožnil s tvrdením dovolateľov o prípustnosti dovolania z dôvodu odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe, pričom ani jeden z najvyšším súdom uvádzaných judikátov nerieši prípad s obdobným skutkovým stavom a podľa tretej námietky, v zmysle ktorej sa najvyšší súd rovnako nevysporiadal so všetkými okolnosťami rozhodujúcimi z hľadiska jeho ustálenej judikatúry v otázke posudzovania dobromyseľnosti držiteľa z hľadiska jeho konania v právnom omyle, Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k druhej a tretej námietke „nie je daná právomoc ústavného súdu vo veci sťažnosti rozhodnúť meritorne“ tak, ako to namietajú sťažovatelia. Viazanosť dovolacími dôvodmi vyplývajúca z § 440 CSP <. sa vzťahuje na vymedzenie dôvodov zo strany dovolateľa a znamená to, že najvyšší súd ako dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu vymedzenom v dovolaní.

Otázka, ktorú sa sťažovatelia snažili v konaní pred ústavným súdom predostrieť svojou prvou námietkou, sa týka (ne)dôvodnosti aplikácie judikátov, keďže tieto vychádzajú z iného skutkového stavu, ako sú dané vo veci sťažovateľov, a nie porušenia § 440 CSP <. v kontexte povinnosti dovolacieho súdu byť viazaný dovolacími dôvodmi. Z uvedeného dôvodu sa prvá námietka rovnako ako druhá námietka vo svojej podstate dotýka skutkových zistení a ich právneho posúdenia, ktoré budú predmetom posúdenia odvolacím súdom, ktorému bola vec sťažovateľov dovolacím súdom vrátená. Ústavný súd potom konštatoval, že aj keby sa stotožnil s postojom sťažovateľov, podľa ktorého najvyšší súd „fakticky už neformálne rozhodol aj vo veci samej“ s prihliadnutím na aktuálne procesné štádium konania (vec je v štádiu odvolacieho konania), neprichádza do úvahy pri rešpektovaní princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, uplatnenie právomoci ústavného súdu, keďže o veci sťažovateľov bude ďalej prebiehať konanie pred odvolacím súdom, pričom sťažovatelia budú v ďalšom priebehu konania disponovať účinnými právnymi prostriedkami na ochranu svojich práv, ktorými môžu brojiť proti podľa nich svojvoľnému právnemu názoru najvyššieho súdu, ktorý nerešpektuje ďalšie okolnosti dôležité z pohľadu posúdenia dobromyseľnosti držiteľa konajúceho v právnom omyle, ako ani všeobecnými súdmi zistený skutkový stav. Z princípu subsidiarity totiž vyplýva, že sťažovateľmi spochybňovaný právny názor najvyššieho súdu na posúdenie veci a jeho uplatniteľnosť na zistený skutkový stav v prejednávanom prípade sa môžu stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, ak bude ich vec právoplatne skončená. Vzhľadom na uvedené dôvody potom Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 69/2019 zo dňa 07.02.2019 uviedol, že pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

62. K podaniam žalobcov zo dňa 05.04.2019 a 23. 04.2019, ktorými podaniami zotrávajú aj na ostatných námietkach obsiahnutých v ich podaní z 22.01.2019 (ústavná sťažnosť adresovaná Ústavnému súdu SR zo dňa 22.01.2019 - konkrétne obsah sťažnosti od strany 3 po stranu 20), s prihliadnutím na názor vyslovený Ústavným súdom SR v uznesení č.k. IV. ÚS 69/2019- 34 zo dňa 07.02.2019 v tejto veci odvolací súd uvádza a zdôrazňuje, že rozhodnutím dovolacieho súdu, ktorý zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je v zmysle ustanovenia § 455 CSP právne viazaný a závery obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.10.2018 sp. zn. 3Cdo 372/2018 sú pre odvolací súd v danej veci právne záväzné a pri svojom následnom rozhodnutí bol z nich odvolací súd povinný vychádzať, pričom neprináleží odvolaciemu súdu zaujímať stanovisko k dôvodom a argumentom žalobcov 1/ a 2/, spochybňujúcich postup dovolacieho súdu a zákonnosť jeho rozhodnutia.

63. Vo vzťahu k žalobcami uvádzaným rozhodnutiam NS SR sp. zn. 6Cdo 271/2014, 6 Cdo 362/2014 judikát R 44/1996, čo sa týka posudzovania dobromyseľnosti držiteľa aj z hľadiska jeho konania v právnom omyle, je táto judikatúra odvolaciemu súdu známa. V súdnej veci je odvolací súd (ako to už bolo opakovane uvedené vyššie) viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (viď bod 24 odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 37/2018 zo dňa 16.10.2018), ktorý právny názor dovolacieho súdu v tejto veci je jednoznačný. Dovolací súd nepovažoval za správny názor súdu

1. a 2. inštancie, keď súdy založili svoje rozhodnutia na závere, podľa ktorého aj len súhlas niekdajšieho štatutárneho orgánu organizácie spravujúcej majetok štátu (a po ňom nasledujúce dlhodobé a nerušené prechádzanie cez spornú časť nehnuteľností) postačoval pre prijatie záveru, že právni predchodcovia žalobcov vstúpili v roku 1970 do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a že toto právo vydržali k 1. januáru 1992. Dovolací súd výslovne uviedol, že odvolací súd sa týmto záverom a ním zvoleným riešením právnych otázok dobromyseľnosti držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a vydržania tohto práva odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorú v danom prípade prezentujú rozhodnutia najvyššieho súdu uvedené v bodoch 12.2. a 12.3 uznesenia dovolacieho súdu (viď bod 21. odôvodnenia NS SR).

64. O trovách odvolacieho konania a o trovách dovolacieho konania (§ 262 ods. 1 a 2 a § 453 ods. 3 CSP) rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

65. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).